PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

DWUTYGODNIK

WARSZAWA
KONTO w P.K.O. 1465

KOSZYKOWA 7
TELEFON 250-85

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM

PRZEMYSŁU, HANDLU i FINANSÓW

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC

WARSZAWA, — 16 MAJA 1925.

Po Międzynarodowych Targach w Poznaniu.

(Od specjalnego korespondenta).

Piąte z rzędu Targi Poznańskie otrzymały po raz pierwszy charakter Międzynarodowych Targów, rozszerzając w ten sposób zakres swej działalności na rynki zagraniczne w sensie rynków zakupów. O znaczeniu tego posunięcia, jako też w stopniowej ewolucji polityki Targów w Poznaniu pisaliśmy w zeszycie poprzednim. Obecnie postaramy się dać chociażby pobieżny obraz Targów, które zamknęły swe podwoje w dniu 10 b. m.

Przyznać trzeba, że pomimo obaw, ze względu na przeżywane trudności gospodarcze, Targi odniosły zupełny sukces i stanowią w porównaniu z zeszłorocznemi Targami Krajowemi duży krok naprzód.

Tak więc przedewszystkiem rozszerzono sam teren targowy przez wykończenie nowej hali wystawowej, zbudowanej z żelazo-betonu, piętrowej, o powierzchni 8,000 metrów kwadratowych. Również zbudowano nowy dom administracyjny o powierzchni użytkowej 4,000 metrów kwadr. oraz sale dla zjazdów, zebrań i restauracyjną o łącznej powierzchni tysiąca m². Ponadto przeprowadzono roboty niwelacyjne (przyczem wywieziono ok. 25,000 m³. ziemi) kanalizacyjne, wybrukowano ulice, stwarzając dogodny dojazd i t. p. Ogółem wydatkowano na te prace około 2 miljonów złotych z funduszów miejskich, nie korzystając z żadnych pożyczek czy subwencji państwowych.

Z drugiej strony również i udział wystawców w obecnych Targach wskazuje na wyraźny postęp, gdyż cyfra wystawców podniosła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 20%, wynosząc 2,200. Co się tyczy udziału zagranicy, to na ogólną liczbę eksponatów, 20,70% przypada zagranicznych. Jeśli zważyć, że Targi otrzymały po raz pierwszy charakter międzynarodowych, należy uznać, że jest to udział dość znaczny.

Wreszcie podnieść należy z uznaniem coraz bardziej doskonałe rozmieszczenie eksponatów, co umożliwia zainteresowanym szybkie zorjentowanie się na Targach oraz zaoszczędza czasu na zapoznanie się z eksponatami danej branży. Oczywiście, że podział na branże i zgrupowanie jednorodnych eksponatów będzie coraz łatwiejsze, im liczniejszemi i celowo przystosowanemi halami wystawowemi będzie dysponowała dyrekcja Targów. Zgrupowanie tych hal w jednem miejscu też przyczynia się do przejrzystości. W tym roku Targi znajdowały swe pomieszczenie przy wieży Górnośląskiej w pięciu budynkach wystawowych, oraz w jednym pawilonie na placu prez. Drwęskiego.

Otwarcie Targów dokonane zostało w nowej hali przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu, J. Kiedronia w obecności Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Ratajskiego oraz wyższych urzędników, towarzyszących Ministrom. Nowa ta hala, postawiona obok wieży Górnośląskiej, pomieściła w sobie na parterze wyroby przemysłu włókienniczego, konfekcję, galanterję, przedmioty sportu i t. p., na pierwszem piętrze zaś wyroby precyzyjne, platery, szkło, porcelanę, ceramikę i wyroby papierowe. Hala ta, zbudowana w przeciągu sześciu miesięcy według projektu arch. Cybichowskiego, daje dużo miejsca i światła, potęgując wrażenie wystawionych przedmiotów.

W wieży Górnośląskiej ulokowano na parterze środki lokomocji, w pierwszym rzędzie samochody, motocykle, rowery, powozy i t. p., na piętrze zaś wyroby metalowe, jak naczynia kuchenne, przybory elektrotechniczne, narzędzia rolnicze i t, p.

Po drugiej stronie wieży—w hali maszyn—umieszczono ciężki przemysł metalowy, a więc wszelkiego rodzaju maszyny, motory, urządzenia gazownicze i t. p. naprzeciw tej hali, pod gołem niebem ustawiono liczne maszyny rolnicze, lokomobile, młocarnie, pługi, siewniki i t. p. Obok fabryk polskich, reprezentowane tu są również angielskie i niemieckie. Również na otwartym terenie ustawiono samochody ciężarowe i ceramikę budowlaną.

Pawilon Banku Przemysłowców w Poznaniu pomieścił również część środków lokomocji oraz ceramiki budowlanej, pawilon zaś Banku Handlowego w Poznaniu — wystawę związku miast, w której uczestniczą 32 miasta i miasteczka, dając obfite zdjęcia fotograficzne, plany, modele plastyczne i t. p. Wystawa ta ma na celu zestawienie dotychczasowych wyników pod względem rozbudowy gospodarczej i kulturalnej miast oraz zbliżenie przedstawicieli miast z krajowym przemysłem budowlanym i t. p.

Hala na placu prez. Drwęskiego pomieściła wyroby chemiczne, artykuły drogeryjne, narzędzia chirurgiczne i środki opatrunkowe dalej: artykuły spożywcze i używcze, kolonjalne, wina i t p., następnie meble i wreszcie dział „różnych".

Najliczniej na targach reprezentowany był dział maszyn, zwłaszcza rolniczych oraz dział samochodów, gdzie reprezentowane są wszystkie poważniejsze marki europejskie i amerykańskie. W dziale maszyn i wyrobów metalowych podnieść należy pewien bardzo ważny i dodatni objaw, a mianowicie, że każde z wytwórni stara się wyspecjalizować w pewnym artykule czy maszyny, co daje możność udoskonalania wytworów i ułatwia konkurencję.

Zainteresowanie zagranicy uwydatnia fakt, że na Targi przybyli specjalni przedstawiciele prasy zagranicznej, a mianowicie: Temps'a (p. Aubin), Les Echos (p. Ginet), L'Exportateur Francais (p. Hamel), L'Exportateur Belge (p. Smolders), prasy szwedzkiej (p. Laudelius, jednocześnie delegat komitetu organizacyjnego targów w Stockholmie). Z pośród państw, reprezentowanych na Targach, wymienić należy następujące: Anglja, Austrja, Belgja, Bułgarja, Czechosłowacja, Danja, Francja, Grecja, Holandja, Japonja, Niemcy, Persja, Rumunja, St. Zjednocz. Am. Półn., Szwajcarja, Szwecja, Turcja, Włochy, Węgry i inne.

Targi Międzynarodowe korzystały też z szeregu ulg ze strony Rządu, a więc przedewszystkiem — z ulg kolejowych, dalej z warunkowej odprawy celnej eksponatów zagranicznych, następnie firmom miejscowym zezwolono w czasie od 4 do 9 maja włącznie na przedłużenie godzin w zakładach handlowych do 10-ciu godzin dziennie, składy zaś mogły być otwarte od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, czyli 12 godzin.

Z ulepszeń, jakie wprowadzono w bieżącym roku do regulaminu Targów, wymienić należy surowy zakaz sprzedaży detalicznej na Targach oraz zakaz wstępu na Targi dzieciom niżej lat 14 nawet pod opieką osób dorosłych. Dyrekcja dąży wszelkiemi siłami, aby podnieść handlowe znaczenie Targów i odebrać im charakter zarówno wystawy, jak i miejsca przygodnego handlu detalicznego. Zamierzenia te zostały w zupełności osiągnięte.

Podczas trwania Targów, oprócz wystawy Związku Miast, odbywała się jednocześnie wystawa bydła (opasów) w rzeźni miejskiej. Pozatem w tych samych dniach obradowała Rada Związku Towarzystw Kupieckich, której siedzibę odwiedził p. minister Kiedroń w otoczeniu towarzyszących mu wyższych urzędników Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jako też zjazd izb handlowo-przemysłowych z całej Polski, gdzie postanowiono skoordynować swą działalność przez stworzenie Związku Izb. W pierwszym roku istnienia Związek reprezentować będzie Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

Tak więc Targi stały się punktem zbornym życia gospodarczego z całej Polski, jak również i sfer gospodarczych zagranicy. Wystawcy również zdawali się być zadowoleni z osiągniętych wyników. To też można wyrazić pewność, że Międzynarodowe Targi w Poznaniu zdobyły sobie uznanie świata gospodarczego i mogą liczyć na dalszy rozwój ku pożytkowi Kraju. *S. N.*

Polska w wymianie międzynarodowej.

W szeregu państw europejskich Polska zajmuje szóste miejsce pod względem obszaru i zaludnienia i dwunaste pod względem obrotu handlowego z zagranicą. Istotnie w stosunku do posiadanych bogactw naturalnych oraz możliwości wszechstronnego rozwoju gospodarczego nasz dotychczasowy obrót handlu zagranicznego jest mały, aczkolwiek stale wzrasta.

Wartość przywozu i wywozu w ciągu ostatnich trzech lat przedstawia się jak następuje (w tysiącach złotych):

	1922	1923	1924
Przywóz	845.355	1,116,482	1,478,558
Wywóz	655,151	1,195,587	1,265,873

Jeżeli wartość przywozu i wywozu w 1922 r. przyjmiemy za 100, to otrzymamy następujący procentowy wzrost obrotu towarowego z zagranicą:

	1922	1923	1924
Przywóz	100,0	132,1	176,9
Wywóz	100,0	182,5	193,2

A więc ogólna wartość obrotu towarowego z zagranicą stale wzrasta. Znaczny wzrost widzimy nawet w 1924 r., który był rokiem nieurodzaju i kryzysu gospodarczego, a więc bardzo niepomyślnym dla rozwoju handlu zagranicznego. Trzeba stwierdzić, że proces wzrostu wartości zarówno przywozu z zagranicy jak i wywozu

towarów, produkowanych w Polsce, jest stałym oraz, że obrót towarowy z zagranicą będzie wzrastał w miarę podnoszenia i organizowania gospodarstwa społecznego w Polsce.

Stosunkowo mała jeszcze rola, jaką Polska odgrywa w międzynarodowej wymianie towarowej jest zjawiskiem naturalnem i całkowicie uzasadnionem, jeśli się zważy, że życie gospodarcze na ziemiach polskich przed wojną nie mogło rozwijać się normalnie, ponieważ kształtowało się pod względem trzech odrębnych a interesom polskim wrogich systemów polityki ekonomicznej Rosji, Niemiec i Austrji, że podczas wojny zostało poprostu zrujnowane, że wielki dział produkcji krajowej, mianowicie rolnictwo, nie odgrywa jeszcze czynnej roli w naszym bilansie handlowym, że jesteśmy w trakcie odbudowy i organizacji naszego gospodarstwa krajowego, odbudowę, którą dotychczas prowadziliśmy wyłącznie własnemi szczupłemi środkami. Dopiero pod kątem widzenia tych wszystkich niedomagań i olbrzymich trudności można ocenić należycie rolę Polski w międzynarodowej wymianie towarowej.

Polska odczuwa obecnie dotkliwie brak kapitałów, potrzebnych na celu odbudowy gospodarczej kraju i podniesienia gospodarstwa społecznego. Produkcja krajowa cierpi na brak nowoczesnych maszyn, niezbędnych w celu zmodernizowania naszych zakładów przemysłowych według najnowszych zdobyczy techniki. Racjonalna techniczna organizacja przemysłu oraz podniesienie gospodarstwa rolnego wymagają wielkich nakładów pieniężnych, zakupienie odpowiednich maszyn i t. p. Kapitałów tych Polska nie posiada w dostatecznej ilości i dlatego musi prowadzić odbudowę gospodarczą stopniowo. Wprawdzie uregulowanie stosunków pieniężnych pozwala już przedsięwziąć pewne najniezbędniejsze prace inwestycyjne, jednak kapitały krajowe tylko w części są w stanie pokryć wielkie zapotrzebowanie w tej dziedzinie. Również proces gromadzenia drobnych oszczędności, które mają duże znaczenie dla rozwoju życia gospodarczego kraju, odbywa się w tempie powolnem.

Sam fakt, że Polska jest obecnie w trakcie odbudowy i organizowania swego gospodarstwa społecznego, a zwłaszcza montowania i modernizowania swego przemysłu wskazuje na doniosłą jej rolę w międzynarodowej wymianie towarowej, jako poważnego odbiorcy przedewszystkiem środków produkcji w ciągu szeregu lat. Już dziś Polska sprowadza z zagranicy środki produkcji, oczywiście w miarę swoich możliwości finansowych. Proces ten będzie znacznie szybszy i zakrojony na dużą miarę z chwilą nagromadzenia własnych względnie przypływu z zagranicy większych kapitałów.

Dlatego też kraje zwłaszcza uprzemysłowione mają znaleźć w Polsce rynek zbytu, którego pojemność będzie stopniowo wzrastała. Już dziś kraje te zajmują pierwsze miejsce w naszym handlu zagranicznym, przytem obrót towarowy z roku na rok wzrasta. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego handel z poszczególnemi krajami przedstawiał się w ciągu ostatnich trzech lat jak następuje:

Przywóz (w tysiącach złotych)

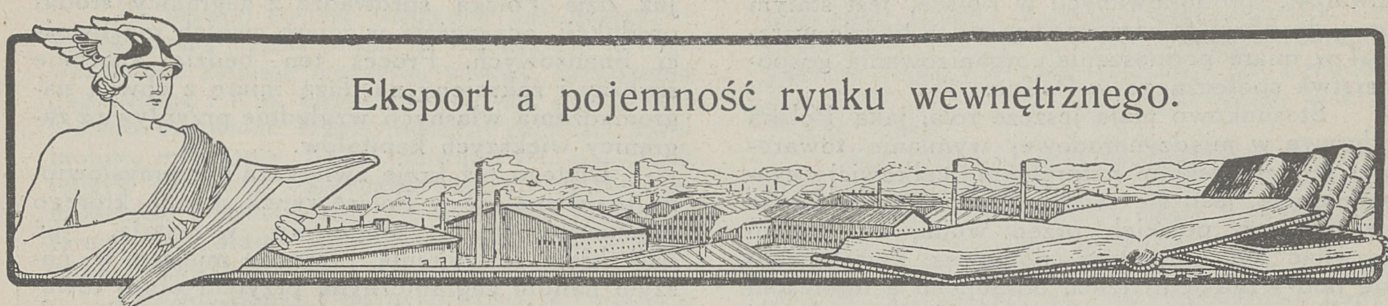
	1922	1923	1924
z Niemiec	312,413	486,996	506,269
„ St. Zjednocz.	131,564	171,322	183,949
„ Austrji	85,852	96,914	173,265
„ Anglji	59,307	90,530	110,271
„ Czechosłowacji	55,138	53,705	84,684
„ Francji	36,367	42,955	72,639

Wywóz (w tysiącach złotych)

	1922	1923	1924
do Niemiec	324,321	604,624	536,128
„ St. Zjednocz.	5,601	6,918	7,142
„ Austrji	72,125	110,949	127.714
„ Anglji	26,702	70,042	133,035
„ Czechosłowacji	31,406	57.507	99,551
„ Francji	11,818	24,662	52,869

W ostatnich czasach sfery gospodarcze na Zachodzie zdają się uświadamiać sobie, że Polska jest jednak tym czynnikiem, który w międzynarodowej wymianie towarowej zaczyna odgrywać i będzie odgrywała poważną rolę. Nie bez pewnego związku z powyższym faktem jest podjęcie przez wielką angielską firmę wydawniczą „Eyrs and Spottiwood, Ltd“ wydawnictwa rocznego pod tytułem „The Polish Hand-Book“, które ma zawierać praktyczne wiadomości ze wszystkich dziedzin polskiego życia gospodarczego. Zachód dotychczas nie zna nas dostatecznie. I dlatego też polityka zarówno Rządu jak i sfer gospodarczych musi zmierzać nietylko do informowania krajów zachodnich o naszem gospodarstwie społecznem i możliwościach jego rozwoju, lecz również i to przedewszystkiem praktycznie ułatwiać nawiązanie stałych stosunków gospodarczych.

M. J.

Eksport a pojemność rynku wewnętrznego.

Nie ulega wątpliwości, że zwiększenie pojemności rynku wewnętrznego i wzmożenie eksportu są najskuteczniejszemi środkami w celu zwalczenia przeżywanego kryzysu przemysłowego. Oczywiście po latach wojny, w dobie powszechnego zubożenia ludności kraju, nie jest rzeczą łatwą zwiększyć pojemność rynku wewnętrznego. Proces ten będzie się odbywał powoli i stopniowo, o ile gospodarstwo społeczne nie zostanie zasilone dostatecznie kapitałami zzewnątrz.

Polityka gospodarcza Rządu i sfer przemysłowych zmierza do wzmożenia eksportu. Trzeba przyznać, że Rząd zrobił w tej dziedzinie dużo przez obniżenie taryfy przewozowej, zmniejszenie lub zniesienie niektórych podatków, podwyższenie stawek celnych i t. p. A jednak eksport napotyka na duże trudności. Przyczyną tego zjawiska jest, obok innych, przedewszystkiem droga produkcja. Nie będziemy tu zastanawiali się, dlaczego nasza produkcja jest droga. Sprawa ta była szeroko omawiana. Stwierdzamy więc fakt, że produkujemy drogo wskutek czego utraciliśmy w dużym stopniu zdolności konkurencyjne na rynkach zagranicznych. Oczywiście nie potrzeba dowodzić, że drożyzna produkcji nie sprzyja powiększeniu pojemności rynku wewnętrznego, natomiast zachęca do importowania tanich towarów zagranicznych. W takich warunkach trzeba eksport popierać sztucznie, tembardziej, że wymaga tego bierny bilans handlowy. Mamy więc podwójne ceny wielu artykułów produkowanych w kraju: ceny niższe za towary wywożone zagranicę i ceny wyższe na rynku wewnętrznym. W ten sposób straty na eksporcie kompensujemy na rynku krajowym. I tu właśnie uwydatnia się zależność między eksportem sztucznie podtrzymywanym a pojemnością rynku wewnętrznego. Poniesione na eksporcie straty społeczeństwo musi pokrywać wyższemi cenami towarów w kraju. Dzieje się to w chwili, kiedy zdolność nabywcza społeczeństwa jest stosunkowo mała. A więc sztucznie podtrzymywany eksport przyczynia się z jednej strony do zmniejszenia pojemności rynku wewnętrznego, z drugiej zaś sprzyja wzrostowi importu tańszych towarów zagranicznych. W ten sposób stwarza się błędne koło i równoczesne działanie skutecznych środków przeciwko kryzysowi w pewnym stopniu zawodzi. Trzeba również dodać, że przywóz towarów zagranicznych zwiększa się wskutek z jednej strony trudnych warunków pieniężnych na rynku krajowym, z drugiej zaś — otrzymywania tych towarów na kredyt długoterminowy.

Koniecznym warunkiem zwiększenia pojemności rynku wewnętrznego i wzmożenia eksportu jest potanienie produkcji i w tym kierunku muszą pójść wysiłki sfer gospodarczych i czynników rządowych.

Rząd, na życzenie sfer gospodarczych zniósł reglamentację życia gospodarczego i wprowadził wolny handel. Atoli rezultatów dodatnich nie osiągnięto. Minister Przemysłu i Handlu stwierdził w debacie budżetowej, że społeczeństwo zamiast czynić wielkie wysiłki w celu obniżenia kosztów produkcji do poziomu zagranicznego, wolało zająć się handlem. Sytuacja gospodarcza i pieniężna kraju zmieniła się zasadniczo z chwilą zaprowadzenia nowej, pełnowartościowej waluty i dlatego, o ile w dobie inflacji intratnym był eksport, o tyle obecnie takim jest import.

Omówione wyżej zjawiska, zachodzące w naszem życiu gospodarczem świadczą, że nie jest ono kierowane świadomie i celowo, że nie posiadamy określonego kierunku polityki ekonomicznej, że ustrój naszego gospodarstwa społecznego wykazuje wiele braków, że wreszcie idziemy po linji najmniejszego oporu.

Rząd zrobił już wiele w kierunku zwalczania kryzysu przemysłowego i rezultaty tych wysiłków są widoczne. Obecnie projektowane jest podwyższenie stawek celnych na niektóre towary w celu zapewnienia przemysłowi krajowego rynku zbytu. Obawiamy się jednak, że podobne posunięcie nietylko nie będzie bodźcem dla naszych sfer gospodarczych do dalszej organizacji przemysłu i obniżenia kosztów produkcji, lecz przeciwnie będzie usypiało czujność i pozwalało iść nadal po linji najmniejszego oporu. Zdaniem naszem zarówno Rząd jak i sfery gospodarcze powinny użyć wszelkich środków w celu przyspieszenia rozpoczętego już zresztą w niektórych działach produkcji procesu organizacji i modernizacji przemysłu. W tym też celu Rząd powinien zużytkować część funduszu gospodarczego. Jest to jedyna droga zwalczania kryzysu przemysłowego i zajęcia odpowiedniego stanowiska w międzynarodowych stosunkach gospodarczych.

Anfi.

Okres oczyszczenia.

Zakończony zaledwie przed rokiem okres inflancji uniemożliwiał, lub przynamniej bardzo utrudniał orjentację w zjawiskach gospodarczych. Dopiero teraz, po roku widzimy jasno to, co dotychczas było jakgdyby mgłą przysłonięte Widzimy, przedewszystkiem, ogromne zacofanie niemal całego aparatu gospodarczego, zarówno żywego, jak martwego. wyczerpanie kapitału, nietylko inwestycyjnego, lecz i obrotowego, małą w stosunku do ceny, wydajność pracy, zbytnią rozrzutność — i wiele innych braków, których tu całkowicie wyliczyć niepodobna. Zdaje się, że to są rzeczy tak dalece znane i ustalone, że nie spotykają już protestów.

Po tem ustaleniu rozpoczął się okres sanacji. Jesteśmy w toku tej kuracji, i nie powinno nas zdziwić, jeżeli pacjent niekiedy syknie z bólu, lub skrzywi się na niemiłe lekarstwo. Otuchy do wytrwania powinien nam dodawać fakt niezaprzeczony, że poznaliśmy już, jak się zdaje, dość gruntownie nasze niedomagania i, co jeszcze ważniejsze, że chcemy być wyleczeni Jednakowoż kuracja musi być przewlekła i wszechstronna.

Przedewszystkiem musimy zdać sobie dokładnie sprawę z tego, że, wskutek nadmiernej konsumcji i ucieczki od chorej waluty w dobie inflacji, nasz aparat wytwórczy i pośredniczący rozwinął się nadmiernie i anormalnie, i że dotychczasowe utrzymywanie się przy życiu tego przerostu jest wielkim i niepomiernym ciężarem dla całego naszego organizmu gospodarczego. Przedsiębiorstwa, tak samo jak ludzie, przywiązują się do życia i nie spieszą się, aby je dobrowolnie skrócić. Za wszelką cenę pragną utrzymać się przy życiu: za cenę choćby najwyższych, anormalnych procentów, chwytania się wszelkich, często bardzo ryzykownych kombinacji, aby tylko przedłużyć sztucznie rozpoczętą i sztucznie podtrzymywaną egzystencję. To jest jedna z głównych dolegliwości okresu poinflacyjnego — i dopóki ona w obecnych rozmiarach istnieć będzie — przewlekać się będzie okres sanacji.

Ale i w tym kierunku rozjaśnia się coraz więcej świadomość kół gospodarczych. Kierujące głosy opinji tych kół wypowiadają się za celowem i świadomem ograniczeniem produkcji, a przedewszystkiem za przystosowaniem jej do potrzeb i pojemności naszego rynku wewnętrznego i do obecnych, inaczej niż przed wojną, kształtujących się możliwości wywozowych. Wymaga to dokładnej i gruntownej rewizji całego naszego aparatu wywtwórczego i pośredniczącego, co jednak nie jest zagadnieniem łatwem, ani możliwem do rozwiązania w czasie najbliższym.

Nasze koła gospodarcze nie zwracają należytej uwagi na uporządkowanie rynku. Nadmierna konkurencja jest w rezultacie szkodliwa dla wszystkich, dla całego życia gospodarczego, wprowadza bowiem czynnik niepewności, nieuchwytnej konjunktury i nadmiernego ryzyka, konsumentom zaś grozi obniżeniem jakości towarów.

Zbyt mało uwagi poświęca się u nas łączeniu, t. zw. „fuzjonowaniu" przedsiębiorstw. Na tę drogę wkroczyły nieliczne banki oraz niektóre przedsiębiorstwa o produkcji masowej.

Dużo się mówi i pisze o „naukowej organizacji pracy." Niestety, nie wyszła ona ze sfery prób, studjów wstępnych, a nawet coraz więcej zaciętych sporów pomiędzy nielicznymi jeszcze u nas przedstawicielami zawodowymi. Należy przypuszczać, że kursy, niedawno otworzone w Warszawie, przyspieszą możność praktycznego zastosowania tej ważnej, niezbędnej obecnie umiejętności.

Bardzo wiele pozostawia do życzenia nasza znajomość rynków obcych. Nasza informacyjna obsługa konsularna jest niedostateczna, niekiedy zbyt mało kompetentna, a prawie zawsze — spóźniona. Z kół kupieckich często rozlegały się z tego powodu utyskiwania, jak dotychczas, bezskuteczne. Również praca komiwojażerska nie wykazuje tej sprężystości, jaka cechowała ją u nas przed wojną.

Gruntownej rewizji musi ulec kwestja pracy. Nietylko wysokość płacy gra tu rolę decydującą, ale, przedewszystkiem, wydajność pracy, a zwłaszcza — jej fachowość. W wielu dziedzinach wciąż jeszcze nie mamy dostatecznej liczby gruntownie wyrobionych specjalistów. Szkolnictwo zawodowe nie jest należycie traktowane ani przez państwo, ani przez społeczeństwo. Frekwencja w tych szkołach jest zbyt mała, personel nauczycielski niedostatecznie i przeważnie słabo przygotowany.

Powszechnie wiadomo, że bez zagranicznego kredytu inwestycyjnego istnieć nie możemy. Aby ten kredyt zdobyć, musimy dać się poznać tej zagranicy, która ma się stać naszą wierzycielką. Temu celowi służyć ma t. zw. „propaganda zagraniczna". Narazie jest ona w wysokim stopniu niedostateczna. W dziennikach zagranicznych, nawet nam najprzychylniejszych, wciąż spotyka się opinje o Polsce wprost niesłychane. Nikt tych sądów i opinji nie naprawia, nikt ich nie prostuje — a tymczasem zła reputacja Polski gruntuje się coraz bardziej. A przecież nietylko przyjaciół mamy zagranicą...

Nie łudźmy się i nie liczmy na to, aby wszystkie te postulaty wykonać mógł nasz rząd. Jest on i tak przeciążony niezliczonemi funkcjami — zresztą nie jest do zbyt daleko sięgającej opieki nad życiem gospodarczem powołany. Społeczeństwo powinno zrozumieć, że znaczną część tych zadań wypełnić musi samo. Od szybkiego zrozumienia tej niewątpliwej prawdy zależeć będzie przyspieszenie naszej sanacji gospodarczej.

T. W.

Wiadomości Tryjestyńskie.

W życiu handlowem Tryjestu można było w ostatnich czasach zauważyć depresję, która aczkolwiek nieznaczna, przecie wykazuje stosownie do danych statystycznych za miesiąc styczeń 1925 r. zmniejszenie się obrotu handlowego w stosunku do stycznia roku ubiegłego o ca. 600.000.— kwint. (ogłoszenie Izby handlowej).

Import kwint.	1925—rok	1924—rok
lądem	1.486.491	1.261.662
morzem	1.159.655	1.362.043
razem	2.646.146	2.623.705
Export		
lądem	1.026.122	1.317.747
morzem	961.166	1.335.993
razem	1.987.288	2.653.740

Ruch lądowy	2.512.613	2.579.409
„ morski	2.120.821	2.698.036
Ruch ogólny	4.633.434	5.277.445

Przyczyny tego należy szukać w konkurencji Niemiec. Niemieckie bowiem porty po przezwyciężeniu wewnętrznych trudności polityczno-gospodarczych przeszły już u schyłku 1924 r. do ofenzywy gospodarczej przeciw portom adrjatyckim, chcąc skierować handel środkowo-europejski na Hamburg i Bremen. W tym celu zawarto z Czechosłowacją specjalną konwencję tranzytową, ustanowiono w Pradze wspólną ajencję, która jako przedstawicielstwo interesów niemieckich towarzystw żeglugi ma się trudnić ożywieniem handlu czesko-niemieckiego, wszczęto rokowania w sprawie utworzenia czeskiej strefy wolnej w porcie hamburskim i założenia czeskiego towarzystwa żeglugi morskiej z siedzibą w Hamburgu.

Miarodajne czynniki tryjestyńskie starają się ze swej strony zabiegom niemieckim energicznie przeciwdziałać i zwracają największą przytem uwagę na Czechosłowację, jako na największego swego klijenta, a Czesi wykorzystując sytuację żądają coraz to nowych zniżek. I tak rozszerzono konwencję taryfową z grudnia 1922 roku i ustalono nową, która 1 kwietnia b. r. weszła w życie. Nowa taryfa przewiduje 5 względnie 10% redukcję—zależnie od osiągniętego kontyngentu — kosztów wyładowania, przeładowania, magazynowania i manipulacyjnych pobieranych przez Magazzini Generali dla czeskiego cukru, żelaza i wyrobów, zapałek, papieru i celulozy, piwa, wody mineralnej, nasion, szkła i porcelany, chmielu i lnu, czyli dla najważniejszych towarów eksportowych. Z inicjatywy tryjestyńskich czynników, miejscowego konsulatu czeskiego i istniejącej tu Izdy handlowej czesko-włoskiej, założono tu towarzystwo dla popierania handlu z Czechosłowacją „Associazione triestina per il promovimento dei traffici con la Cehoslovakja“ z filją w Pradze, które wszczęło już pracę i zwróciło się do zainteresowanych rządów z prośbą o dalszą redukcję taryfy adrjatyckiej dla wina i owoców południowych.

Zresztą Tryjest niema przyczyny zbytnio konkurencji niemieckiej obawiać się.

Stałość i sprawność tryjestyńskiego ruchu komunikacyjnego, niskie stawki okrętowe, pierwszorzędne urządzenia portowe dają Tryjestowi pewnego rodzaju pewność swego stanowiska.

Wielką uwagę poświęcają tu ostatnio handlowi z południową Ameryką, i Tryjest przystosowuje się coraz bardziej do zogniskowania handlu i tranzytu mięsiwa mrożonego (Carne congelata) do centralnej Europy. Towarzystwo żeglugi morskiej „Cosulich“ posiada już własne okręty o specjalnych urządzeniach chłodniczych (inpianti frigoriferi) i wybudowało obecnie w strefie starej „Porto Vittoro Emanuele III“ olbrzymie chłodnice; inne są w budowie w strefie nowej „Porto Duca D'Aosta“, a rząd włoski postawił do rozporządzenia szereg chłodniczych wagonów dla rozwoju mięsa do krajów środkowej Europy zwłaszcza do Austrji.

Równocześnie powzięto plan szerokiej rozbudowy urządzeń portowych, które wprawdzie czynią narazie zadość wszelkim wymogom ruchu tranzytowego, ale chcąc się zabezpieczyć na przyszłość na wypadek nagłego zapotrzebowania, postanowiono je odpowiednio rozszerzyć i zmodernizować.

Wielkie znaczenie ma dla ruchu pocztowego otwarcie linji powietrznej Tryjest - Lublana—Wiedeń. Z inicjatywy Towarzystwa żeglugi powietrznej I. C. Wiho - Junkers ma powstać konsorcjum z kapitałem 15,000 dolarów amer., z czego połowę daje Junkers, a resztę mają dać interesanci włosko-jugosłowiańscy. Lot Tryjeste—Lublana będzie trwać 45 minut, postój 15', Lublana—Wiedeń 3 godziny. Statki Junkersa mogą pomieścić 5 pasażerów i 200 kg. ładunku. Początkowo mają aeroplany odbywać 2 loty Tryjestr — Wiedeń dziennie. Połączenie Tryjestu z Wenecją i Medjolanem ma zaprowadzić tow. „Societá Italiana Servizio Aerei“ i tak Tryjest będzie również w ruchu powietrznym, ważnym węzłem komunikacyjnym Europy środkowo-południowej.

G. Fischman.

Tryjest.

Nowe traktory „Deering“.

Niema chyba dziedziny, czy to w handlu, w przemyśle, czy, wreszcie, w technice, na którąby ostatnia wielka wojna nie wywarła wpływu decydującego. Jest np. rzeczą powszechnie znaną jakie postępy w ciągu ostatniej wojny zrobiła technika lotnicza, oraz, w Niemczech, technika chemji. Również jest powszechnie wiadomo jak wielkie usługi oddały Francji w ostatniej wojnie samochody i traktory, bądź przy szybkiej dyslokacji wojsk, bądź przy przewożeniu żywności, amunicji, etc. Wysiłki w pewnym kierunku doprowadziły do wynalezienia czołgów. Starszy brat czołga — traktor, doznał również zasadniczych przeobrażeń — pod wpływem pewnych narzucających się konieczności. Francja np. zmuszona była dotrzeć wgłąb swych afrykańskich kolonji. Wysiłki podjęte w tym celu w ostatnich latach przez francuskich konstruktorów są powszechnie znane. Obecnie, ciągówki mogą być uważane za wehikuły uniwersalne do trakcji po bezdrożach wszelkiego rodzaju. Pokonują one nietylko równą glebę, ale i piach, tereny skaliste, śnieg głęboki, ogromne spadki, muł rzeczny, strumienie i t. p. Oczywiście, w celu przystosowania się do tych warunków, winny one posiadać odpowiednie urządzenia, zapewniające absolutną pewność ruchu. Więc konstrukcja musi być mocna i wykonana z pierwszorzędnych materjałów. Poszczególne części mechaniczne, szczególniej silnik, winny być starannie chronione od kurzu i pyłu i mieć zapewnione dobre, niezawodne smarowanie. Środek ciężkości wozu winien się znajdować możliwie nisko, aby traktor mógł bezpiecznie jeździć po dużych pochyłościach bez obawy wywrócenia się. Oś przednia winna mieć możność wykręcania się o znaczny kąt z położenia równoległego do toru, w celu uniknięcia złamania jej w razie jakiejś nieprzewidzianej przeszkody, np. głazu lub dołu. Traktor winien posiadać kilka zmian biegu odpowiednio ustosunkowanych, tak, ażeby mógł przy stosunkowo niewielkiej mocy silnika pokonywać znaczne wzniesienia i, jednocześnie, aby na równej drodze nie posuwał się zbyt powolnie. Koła traktoru zaopatrzone być winny, oprócz zwykłych ostróg, w bandaże, pozwalające na jazdę po drodze lub szosie bez jej uszkodzenia. Pozatem wymagana jest łatwość obsługi przy kierowaniu i reperacji, ze względu na to, że ciągówek używa się zdala od centrów przemysłowych i obsługa przeważnie bywa niefachowa. Ponadto silnik winien być ekonomiczny, gdyż zużycie paliwa stanowi o rentowności traktoru.

Po wojnie wysiłki konstruktorów skierowane były, między innemi, również i ku ulepszeniu traktorów służących do celów rolniczych. Warunki, jakie tym traktorom stawiamy, są zasadniczo takie same, jak wyżej wyłuszczono. W niniejszym artykule mamy zamiar opisać jeden z najwybitniejszych systemów traktorów amerykańskich „Deering„ (reprezentację na Polskę posiada S. A. Handlowo-Rolnicza „Kopprolna“), odpowiadający maximum wymagań wyżej wyłuszczonych.

Firma powyższa wykonuje dwa rodzaje traktorów, różniące się od siebie tylko wielkością i siłą pociągową; mianowicie większy traktor ma całkowitą długość 3 m. 38 cm. i rozstawienie kół 2 m. 16 cm.; mniejszy zaś odpowiednio 3 m. 12 cm. i 1 m. 98 cm. Większy traktor posiada silnik o mocy 15-30 KM i wymiarach 114x152 mm, czterocylindrowy; mniejszy traktor posiada silnik nieco słabszy, o mocy 10-20 KM i wymiarach 108x127 mm. Oba silniki wykonano z materjałów pierwszorzędnej jakości. Konstrukcja jest zwarta, mocna i prosta. Przez zastosowanie na tłoku czterech pierścieni osiągnięto zupełną szczelność. Tuleje cylindrów wykonane są osobno, jako części zamienne, co znakomicie ułatwia remont silnika w razie wytarcia tulei. Zastosowano tu z powodzeniem na wale wykorbionym łożyska kulkowe, używane już przez niemców podczas wojny, jednak obecnie rzadko stosowane. Pozwalają one na znaczne polepszenie sprawności mechanicznej silnika, są daleko trwalsze od zwykłych stopowych i zużywają mniej smaru. Całość mechanizmu silnika jest odpowiednio osłonięta w celu ochrony od pyłu, posiada jednak odpowiednią ilość otworów kontrolnych, ułatwiających dostęp do poszczególnych części mechanizmu. Wielokrotnie wykonywane próby tego silnika w specjalnie uciążliwych warunkach pracy dowiodły jego absolutnej niezawodności w ruchu. Silnik ten pozostaje pod wpływem regulatora odśrodkowego, regulującego automatycznie ilość zasysanej mieszanki zależnie od obciążenia, co znacznie odciąża uwagę prowadzącego w tym kierunku. Napęd normalny naftą rafinowaną. Do puszczania w ruch używana jest benzyna.

Miejsce dla prowadzącego jest wygodne i tak

umieszczone, że pozwala na łatwą obserwację terenu na którym pracuje. Dźwignie do zmiany biegów oraz hamulca ma prowadzący tuż pod ręką. Smarowanie poszczególnych części uskuteczniane jest pod ciśnieniem, systemem wtłaczania smaru. Smarowanie silnika rozbryzgowe, to zn. obracacający się wał korbowy częściowo zanurza się w korytku, wypełnionem oliwą i r zbryzguje ją, do korytka oliwę podaje specjalna pompka. Zapewnia to dobre smarowanie nawet podczas jazdy na dużych pochyłościach. Wszelkie części obracające się, jak np. tryby skrzynki biegów i dyferencjału, pracują w kąpieli oliwnej i są szczelnie zabezpieczone od kurzu i brudu.

Charakterystyczne jest wyzyskanie łożysk kulkowych, względnie rolkowych, które są pożądane ze względu na swoją trwałość, małe zapotrzebowanie smaru i minimalny opór przy obracaniu się; zastosowano je mianowicie aż w 28 miejscach.

Skrzynka biegów pozwala na zastosowanie trzech biegów naprzód (3.2, 4.8 i 6.4 km.-godz.) oraz jednego biegu wtył; pozwala to na użycie traktora do najrozmaitszych robót.

Ciekawe i godne uwagi jest zastosowanie dyferencjału w zamkniętym karterze, tak jak w samochodach osobowych, wiadomo bowiem, że napęd łańcuchowy, nie będąc osłoniętym, podlega, szczególniej przy pracy na roli, bardzo szybkiemu zużyciu.

Sprzęgło, t. zw. tarczowe, składa się z kilkunastu tarcz; wiadomo, że sprzęgła takie są najkorzystniejsze, gdyż zapewniają spokojne i elastyczne ruszanie z miejsca dzięki ich dużej powierzchni roboczej; z tego samego względu zużywają się wolniej niż inne.

Hamulec działa na wał pośrednio; sposób ten pozwala na hamowanie również na zakrętach.

System zapalania: przy pomocy magneto wysokiego napięcia.

Chłodzenie przy pomocy termosyfonu — bardzo dogodne, gdyż niewymagające specjalnej pompki cyrkulacyjnej do wody.

Normalnie ciągówka służy do ciągnienia pługa lub jemu podobnego narzędzia rolniczego (fabryka wykonuje również pługi dwu, trzy i czteroskibowe, brony talerzowe i kultywatory): pozatem jednak posiada koło pasowe uruchamiane trybami ze skrzynki biegów; można je uruchomić lub wyłączyć w każdej chwili, zależnie od potrzeby; służyć może np. do napędu młockarni.

Przednia oś traktoru może się znacznie wychylać ze swego położenia normalnego; chroni to ją od pęknięcia w razie jakiejś nieprzewidzianej przeszkody, np. uderzenia o kamień. Odpowiednie użebrowanie na kołach zabezpiecza je od poślizgu. Waga całego traktora 15-30 KM wynosi około 2.600 kg.; waga traktora mniejszego wynosi ok. 1.680 kg.

Przypuszczać należy, że, wobec zalet powyższych, traktor systemu „Deering" znajdzie wkrótce w Polsce szerokie zastosowanie, przynajmniej w większych gospodarstwach, tembardziej, że w dobie obecnej koń, jako siła pociągowa, przechodzi już do historji, będąc systematycznie wypieranym przez maszyny. Świadomość, że ekonomja czasu i kalkulacja handlowa winna iść przed sentymentem, jest już, zdaje się, powszechna.

Z przemysłu naftowego.

W Warszawie toczyły się narady przemysłowców naftowych nad sprawą wzmocnienia i utrwalenia organizacji zawiązanej w grudniu 1924 r., p. n. „Zjednoczenie gospodarcze rafinerji olejów mineralnych w Polsce". Głównie chodziło o uchwalenie kontyngentów ropnych dla poszczególnych rafinerji i utworzenie centrali zakupu ropy, o utworzenie centralnego biura sprzedaży produktów naftowych i biura eksportowego. W związku z powyższemi naradami odbyła się konferencja przemysłowców naftowych w min. przemysłu i handlu. Naczelnik wydziału naftowego, dr. Bartoszewicz położył wobec przemysłowców naftowych nacisk na należyte zorganizowanie eksportu produktów naftowych, gdyż dotychczasowe stosunki, szczególnie na terenie gdańskim, wywołują niepotrzebne straty dla przemysłu przez wzajemne zwalczanie się. Dr. Bartoszewicz oświadczył następnie, iż sprawę zakupu i cen ropy traktować należy w ścisłem porozumieniu z producentami ropy. Po naradach, na których ustalono pewne zmiany wzmocnienia organizacji, wybrano komisję dla poszczególnych spraw, która opracowane elaboraty przedstawi ponownie zebraniu przemysłowców, mającemu się odbyć w d. 18 maja r. b. w Krakowie.

Z chłodnictwa.

W ministerstwie przemysłu i handlu, pod przewodnictwem p. ministra Kiedronia, odbyła się konferencja w sprawie zorganizowania dostawy mięsa i artykułów spożywczych do większych ośrodków miejscowych i przemysłowych za pomocą wagonów-chłodni. W konferencji, oprócz przedstawicieli zainteresowanych ministerstw, brali również udział delegaci miast: Warszawy, Lwowa, Katowic, Królewskiej Huty i Poznania.

Posiedzenie zagaił p. minister handlu i przemysłu J. Kiedroń, zaznaczając, iż rząd przywiązuje wielką wagę i znaczenie do sprawy rozwoju chłodnictwa w Polsce, wszelka zaś akcja w tym kierunku będzie mile widziana u rządu i znajdzie wydatne poparcie. Obrazując obecny niezadawalający stan chłodnictwa w Polsce i szkody stąd wynikające dla gospodarstwa narodowego, pan minister zaproponował utworzenie ścisłego komitetu, składającego się z przedstawicieli miast: Warszawy, Łodzi, Poznania, Lwowa i Sosnowca, jak również Górnego Śląska, z równoczesnem wyznaczeniem delegatów zainteresowanych ministerstw. Celem komitetu byłoby opracowanie konkretnego planu aprowizacji większych miast i centrów przemysłowych za pomocą wagonów-chłodni.

Następnie konsultant ministerstwa, inż. Sokołowski, wygłosił referat o konieczności zastosowania chłodnictwa, w celu unormowania handlu artykułami żywnościowemi szybko psującemi się. Jako jedno z najważniejszych poczynań w tej dziedzinie uważa p. Sokołowski przystąpienie do natychmiastowej budowy wagonów-chłodni i przystosowania już egzystujących wagonów do tych celów. Projekt referenta w sprawie aprowizacji miast obejmuje na razie 20 wagonów-chłodni, kursujących pomiędzy centrami produkcji, a większemi skupieniami odbiorców, mianowicie: Lwów, Katowice, Poznań, Łódź, Warszawa, centra rybne na Pomorzu — Łódź, Warszawa.

Po wysłuchaniu referatu i wyjaśnieniu dyskusji poszczególnych kwestji obecni przedstawiciele miast wyrazili p. ministrowi Kiedroniowi podziękowanie za gorące zajęcie się sprawą przyspieszenia rozwoju chłodnictwa w Polsce i postanowili wyłonić, zgodnie z życzeniem pana ministra, ścisły komitet, który się będzie dalej zajmował zrealizowaniem powyższych planów.

Nowa odlewnia rur.

Dowiadujemy się, że Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze przystąpiły do rozszerzenia odlewni na Hucie „Katarzyna", w celu przstosowania jej do masowego wyrobu rur wodociągowych i kanalizacyjnych. Odlewnia ta urządzona według najnowszych wymagań techniki będzie w stanie produkować około dwóch tysięcy ton miesięcznie. Łącznie z produkcją istniejących już w kraju odlewni rur da to możność całkowitego pokrycia przewidywanego zwiększonego zapotrzebowania rur, będącego w związku z rozszerzaniem wodociągów i kanalizacji w Łodzi oraz skanalizowaniem szeregu miast prowincjonalnych.

Huta Bankowa, Sp. Akc. w Dąbrowie Górniczej.

Huta Bankowa wykazuje od pewnego czasu pogorszenie stanu interesów. Wysokie piece są tylko częściowo czynne; zakład Martinowski, jak i walcownia żelaza sztabowego i blach nie wykazują od tygodni poważniejszego zwiększenia zleceń. Także oddziały żelaza kutego i budowy okrętów są słabo zatrudnione. Spodziewane jest zwiększenie zatrudnienia w najbliższym czasie z powodu sezonu budowlanego.

Rozbudowa elektrowni w Poznaniu i Wilnie.

Rada Miejska m. Poznania postanowiła zakupić szósty kocioł dla elektrowni miejskiej, przez co elektrownia będzie mogła dostarczyć prądu dla Wildy i Dębca. Ponadto Rada Miejska postanowiła przebudować dawną elektrownię Koertinga. Ogólne koszty przeprowadzenia tych zamiarów wynosić będą około 400 tys. złotych.

Na posiedzeniu miejskiej komisji do spraw technicznych w Wilnie postanowiono ustawić 19 budek transformatorowych dla przetwarzania stałego prądu na zmienny, zakupić 4000 liczników i nabyć aparat „Erma" dla oczyszczania wody zasilającej kotły w elektrowni miejskiej.

Zmnieszenie plantacji buraczanych

Zerwanie rokowań cukrowniczo plantatorskich bardzo nierównomiernie odbiło się na losach plantacyj. W woj. Lubelskiem przestrzeń plantacyj uległa nawet znacznemu zwiększeniu. Natomiast obszar plantacyj zmniejszył się w woj. Warszawskiem, na skutek czego unieruchomione zostaną w kampanji najbliższej cukrownie Marja i Łyszkowice, a prawdopodobnie jeszcze jedna lub dwie cukrownie z rejonu Kutnowskiego. Poza tem nieczynną będzie również cukrownia Rytwiany.

Na ogół w b. Kongresówce przestrzeń plantacyj zmniejszy się w przybliżeniu o 10 proc. W Wielkopolsce i na Pomorzu, gdzie charakter rolniczy większości cukrowni wyłącza szczęśliwie wszelką możliwość tarć i nieporozumień z plantatorami, przestrzeń plantacyj nie ulegnie zmianie w stosunku do roku zeszłego.

Wyrób wódek czystych.

Z dniem 24 marca r. b. weszło w życie rozporządzenie rządowe, iż w okresie przejściowym od 1 stycznia 1925 r. wyrób wódek czystych na terytorjach, nieobjętych zepełnie Monopolem Spirytusowym może być dokonywany ze spirytusu, nabytego wyłącznie od Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego po cenie o 10 procent wyższej od sumy opłaty skarbowej i kosztów własnych spirytusu oczyszczanego. W fabrykach wódek gatunkowych rozlew wódek czystych może być dokonywany w terminie 4 mies., licząc od chwili wejścia w życie powyższego rozporządzenia w tych samych pomieszczeniach i przy użyciu tych samych urządzeń pod warunkiem, że wyrób wódek gatunkowych nie będzie prowadzony jednocześnie z rozlewem wódek czystych. Ponadto cała fabrykacja może być poddana pod stały nadzór organów kontroli skarbowej, według uznania władzy skarbowej II instancji. Zauważyć należy, iż rozlew czystych wódek, przechowywanie ich, składowanie przeznaczonego do tego celu spirytusu, w fabrykach wódek gatunkowych winno się odbywać w oddzielnych pomieszczeniach, nie mających żadnej łączności z innemi pomieszczeniami fabryki wódek gatunkowych.

Z przemysłu łódzkiego.

Stow. fabrykantów łódzkich przemysłu włókienniczego opracowuje ogólną ofertę na dostawę towarów włókienniczych dla „Wniesztorgu" w Rosji. Dotychczasowe oferty, złożone przez członków w zarządzie Stow., są znaczne.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Wystawa w Grudziądzu.

Wystawcom oraz osobom, zwiedzającym Pierwszą Pomorską Wystawę Rolnictwa i Przemysłu w Grudziądzu, przyznało Ministerstwo Kolei Żelaznych specjalne ulgi przejazdowe. Szczegóły zastosowania ulgi powyższej podaje nr. 99 „Monitor Polski" z dnia 29 kwietnia b. r. Zniżka kolejowa wynosi 33 proc. od cen normalnych. Ulga powyższa na podstawie odnośnej legitymacji, wystawionej przez Komitet Wystawy, będzie stosowana w ten sposób, że przejazd na Wystawę odbywać się będzie za opłatą normalną, przejazd zaś powrotny z Wystawy grupami bądź pojedyńczo za opłatą połowy biletu klasy niższej, niż ta, w której odbywa się podróż: w wagonach kl. I połowa taryfy kl. II, w wagonach kl. II połowa taryfy kl. III i w wagonach kl. III połowa taryfy kl. IV.

W razie użycia pociągu pospiesznego uiszcza się za pośpiech opłatę dodatkową według taryfy normalnej tej klasy, w której odbywa się podróż.

Pierwsze polskie składy konsygnacyjne w Rosji.

Spółka akcyjna Cegielski w Poznaniu zawarła umowę z misją sowiecką na zasadzie której rzeczona spółka otwiera na przeciąg 3-ch lat składy konsygnacyjne w Rosji (Moskwa). Składy te będą posiadały za 3 milj. dolarów narzędzi i innych towarów rolniczo-handlowych. Warunki umowy dotyczące obrachunki i regulowania należności przez sowiety są następujące: obrachunek miesięczny i na sumę jaka z tego obrachunku wypadnie, misja handlowa sowiecka w Polsce wystawia 6-cio miesięczne weksle. Jak się dowiadujemy, rzeczona firma wysłała już swoich przedstawicieli do Moskwy na stały pobyt, oraz w celu zorganizowania rzeczonych składów konsygnacyjnych.

Rozwój Gdyni.

W związku z rozbudową portu w Gdyni i zwiększającym się obrotem towarowym i handlowym dnia 1 maja otwarto w Gdyni nowy urząd celny. Ułatwi to znacznie manipulacje celne zarówno towarzystwom handlowym jak i eksporterom.

Wolnocłowe składy tranzytowe w Polsce.

Jak wiadomo muszą być nadchodzące do Polski towary w ciągu sześciu dni zgłoszone do oclenia, a w ciągu dalszych 6 dni oclone, gdyż w przeciwnym razie sprzedane zostają w drodze licytacji. By uniknąć tej licytacyjnej sprzedaży istnieje możliwość wywiezienia z powrotem danej przesyłki do kraju pochodzenia. Jest to jednak połączone z długiemi i kosztownemi formalnościami, które działają hamująco na obrót handlowy. Usiłowania zainteresowanych sfer gospodarczych uchronienia swych zagranicznych dostawców przed niebezpieczeństwem sprzedaży licytacyjnej wywiezionych przez nich do Polski towarów i złagodzenia surowych postanowień celnych doprowadziły do stworzenia wolnocłowych składów tranzytowych, które mogą być otwierane no podstawie udzielanej przez ministerstwo skarbu koncesji. Niedawno został otwarty jeden z największych wolnych składów w Łodzi. Nadchodzące z zagranicy transporty mogą pozostawać w składzie bez oclenia przez 3 miesiące. W ciągu tego okresu może być towar całkowicie lub częściowo oclony, względnie z powrotem wywieziony. Dzięki tej instytucji mogą być towary zagraniczne bez wszelkiego ryzyka i bez konieczności natychmiastowego wydatkowania powyższych sum na cło wwożone do Polski. Szczególną rolę odgrywają te składy odnośnie do przesyłek, które przeznaczone są dla innego kraju i tylko czasowo zostają tam zamagazynowane.

Ceny węgla w maju w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Poniżej przytaczamy ceny węgla, stosowane w maju na większości głębokich kopalń węgla w Zagłębiu Dąbrowskiem. Należy zaznaczyć że ceny te, oraz stosowane przez zarządy kopalń roboty specjalne są nader niejednolite. Kopalnie prowadzą między sobą ostrą walkę konkurencyjną.

Większość kopalń z powodu trudności w zbycie węgla w gatunkach grubszych obniżyła ceny tego węgla na maj w granicach 5 — 10 procent. Na miał istnieje tendencja zwyżkowa wobec spodziewanego zapotrzebowania tego gatunku materjału opałowego dla cegielń.

Poniżej przytaczamy ceny najbardziej typowe, stosowane na większości kopalń. Ceny za 1000 kg. loco wagon na kopalni wraz z podatkami:

gruby	od 16,70	do 20.00 zł.
kostka I	„ 17.10	„ 20.50 „
kostka II	„ 16,70	„ 20.00 „
orzech I	„ 15.00	„ 18.00 „
orzech II	„ 11.00	„ 13.00 „
orzech III	„ 11.00	„ 12.00 „
pospółka	„ 10.50	„ 11.50 „
grysik	„ 8.25	„ 8.50 „
miał	„ 5.70	„ 5.80 „

Jak widzimy rozbieżności są znaczne, tem bardziej, że powyżej przytoczone przez nas ceny są cenami zasadniczemi.

W zakresie stosowania rabatów ogólnych i specjalnych istnieje również b. znaczna rozbieżność.

Udzielane są przez kopalnie różnym kategorjom odbiorców różnej wysokości rabaty, uzależnione od warunków płatności gotówką, wekslami, na rachunek otwarty, zagwarantowany ewikcją bankową, hipoteczną i t. d. oraz od ilości wybranego przez danego odbiorcę w danej kopalni w danym miesiącu,

W czasach dogodnej konjuktury dla kopalń i łatwego zbytu na grubsze gatunki węgla zarządy kopalń uzależniały sprzedaż grubszych gatunków danemu odbiorcy od ilości zakupionych przez niego gatunków drobnych.

Obecnie warunek ten, nie jest stosowany tembardziej, że zapotrzebowanie na poszczególne sortymenty węgla ulega znacznym wahaniom.

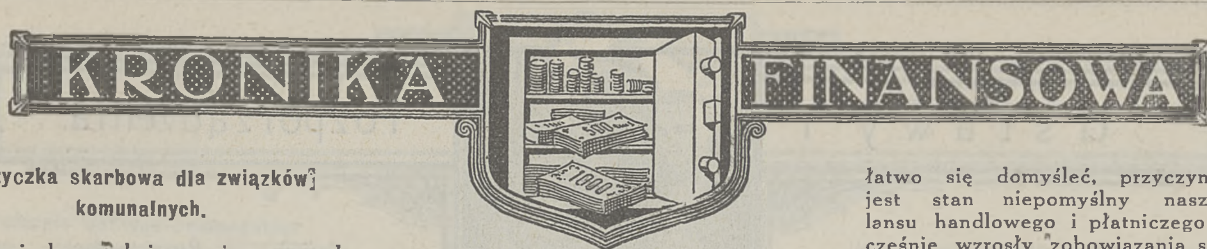
Rabaty specjalne przeznaczone są poszczególnym odbiorcom w zależności od ogólnej ilości tonn węgla, a nie w poszczególnych gatunkach, zakupionego w danym okresie miesięcznym na danej kopalni, względnie w danem Towarzystwie Górniczem.

Stosunki handlowe amerykańsko-polskie.

Rozpoczęty w latach ubiegłych rozwój stosunków handlowych między rynkiem amerykańkim a polskim zmniejszył się znacznie. Powodem tego — okres sanacyjny w Polsce i wysoki koszt produktu polskiego. W chwili obecnej są w toku pertraktacje firm amerykańskich z polskiemi o następujące artykuły: wiklina, meble składane i gięte, wyroby koszykarskie, zapałki, szczecina, jelita, grzyby suszone. Zauważyć również należy, że rozwojowi tych stosunków handlowych z Polską stoi ciągle na przeszkodzie wysoka taryfa wwozowa amerykańska.

Ulgi podatkowe na kresach.

Ministerstwo Skarbu poleciło Izbom Skarbowym w Brześciu, Białymstoku, Łucku i Wilnie, aby, mając na uwadze trwający stan zniszczenia i nieuporządkowania gospodarstw rolnych w województwach Wschodnich, przy wymiarze podatku dochodowego na r. 1925 stosowały do właścicieli gospodarstw rolnych reskrypt M-stwa Skarbu z dnia 15 maja 1924 r. dopuszczający potrącenie od podatku dochodowego wydatków na odbudowę zniszczonych przez wojnę budynków gospodarczych.

Pożyczka skarbowa dla związków komunalnych.

W związku z akcja, mającą na celu zmniejszenie bezrobocia przez ułatwienie związkom komunalnym robót inwestycyjnych, ze skarbu państwa wydano do końca kwietnia r. b. pożyczek inwestycyjnych w sumie 8,000,000 złotych. Akcja pożyczkową na cele inwestycyjne objęte są wszystkie województwa, z pierwszeństwem dla okolic, dotkniętych w większym stopniu klęską bezrobocia. Znaczna część tych pożyczek przeznaczona jest dla powiatowych związków komunalnych na roboty drogowe: najbardziej dotknięte bezrobociem w górnictwie województwo kieleckie otrzymało 1,400,000 zł., z miast zaś na roboty kanalizacyjne i wodociągowe największą sume otrzymała Łódź — 3,200,000 zł., wypłacane ratami w miarę postępu robót. Suma udzielanych przez skarb pożyczek z każdym dniem się zwiększa, a rozpoczynanie robót drogowych wpływa korzystnie na zmniejszenie sie bezrobotnych. Niezależnie od akcji kredytowej skarbu państwa w tych dniach uruchomiony będzie z państwowego funduszu gospodarczego specjalny kredyt w wysokości 5,000,000 zł. na roboty inwestycyjne powiatowych związków komunalnych w tych województwach, w których skutkiem nieurodzaju straciła w większym stopniu zdolność zarobkowania ludność wiejska.

Dyskonto weksli w Banku Polskim.

Suma prywatnych kredytów dyskontowych Banku Polskiego nie uległa w marcu prawie żadnej zmianie. W dniu 28 lutego r. b. stan kredytów dyskontowych wyrażał się sumą 372,9 mil. złotych, w dn. 31 marca zaś sumą 370,9 złotych, a więc nastąpił spadek tylko o 0,55 procent, licząc jednak łącznie ze specjalnym kredytem plantatorskim dla rolnictwa suma kredytów przyznanych wynosiła 378,9 mil. złotych, a więc więcej w stosunku do lutego o 1,58 procent. Z ogólnej sumy kredytów — 42,9 procent stanowiły kredyty redyskontowe dla instytucji kredytowych 38,2 procent kredyty dla przemysłu, 16.3 procent kredyty dla rolnictwa, 2,6 procent kredyty dla współdzielni spożywczych i handlu. Suma kredytów wykorzystanych wynosiła w dn. 31 marca r. b. 306,6 mil. złotych, gdy w dn. 28 lutego r. b. tylko 286,2, a więc powiększyła się w ciągu marca o 7,1 procent. Weksli płatnych w marcu r. b. było na sumę 4,7 mil. zł., z czego dopuszczono do protestu weksli na sumę 4,7 mil. złotych, a więc odsetek weksli protestowanych stanowi 3,4 proc., gdy w lutym 4,3 proc., a w styczniu 5,2 proc. Widzimy więc pod tym względem znaczna poprawę. Biorąc pod uwagę tylko większe oddziały, w których suma płatnych w marcu weksli przekroczyła 2 mil. złotych, widzimy że stosunkowo najwięcej weksli zaprotestowano w Łodzi — na 10,6 mil. złotych płatnych weksli zaprotestowano 0,3 mil. zł., czyli 7,6 procent; w Warszawie na 43,2 mil. zaprotestowano 1.6 mil. złot., czyli 3,7 proc., w Lublinie na 3,5 mil. zł. zaprotestowano 0,1 mil. zł., czyli 3,7 proc.; w Radomiu na 2,2 mil. zł. zaprotestowano 0,1 mil. złotych, czyli 3,2 procent; w Wilnie na 4,6 mil. złotych zaprotestosowano 0,2 mil. zł., czyli 3 procent; w Poznaniu na 19,9 mil. zł., zaprotestowno 1,6 proc.; we Lwowie na 11,1 mil. złotych zaprotestowano 0,2 mil. złot-, czyli 1.5 proc.; w Krakowie na 7,5 mil. złot., zaprotestowano 0,1 mil. złot., czyli 1,4 procent; w Katowicach na 4,7 mil. zł., zaprotestowano 0.1 zł., czyli 1,2 procent; w Królewskiej Hucie na 2,4 mil.. złotych, zaprotestowano 27 tys. zł. czyli 1,1 proeent.

Bank Polski w kwietniu.

Stan ważniejszych rachunków Banku Polskiego w dniu 30 kwietnia r. b. w porównaniu z dn. 31 marca r. b. był następujący:

	31.III	30.IV	Różnica
		w tysiącach złotych.	
Zapas złota	116,620	117,429	+ 809
„ walut	259,393	216,119	—43,278
Bilon	28,159	28,358	+ 199
Portfel wekslowy	306,563	294,633	—11,930
Pożyczki	39,084	27,319	—11.765
Skarb Państwa	403	35,978	+35,575
Obieg banknotów	563,172	567,179	+ 4.007
Rachunki żyrowe			
a) Kas państw.	11,474	10.452	— 1,022
b) Inne	83,092	61.954	—21,138
Zobowiązania w walutach zagran.	9,603	11,379	— 1,776

Jak widać stan rachunków Banku Polskiego w kwietniu dowodzi pewnego pogorszenia sytuacji finansowej kraju. Zwraca szczególnej uwagę znaczne stosunkowo zmniejszenie zapasu walut w Banku, wynoszące 43 miljony zgórą, t. j. około 16 proc. zapasu z dn. 31 marca rb. Jak łatwo się domyśleć, przyczyną tego jest stan niepomyślny naszego bilansu handlowego i płatniczego. Jednocześnie wzrosły zobowiązania skarbu w walutach zagranicznych o zgórą 1,7 milj. zł. powiększył się dług skarbu państwa o 35,5 milj., natomiast zmniejszyły się pożyczki Banku Polskiego i portfel wekslowy w łącznej sumie koło 24 milj.

Komisarjat do spraw kredytu budowlanego.

Jak już donosiliśmy, przy minist. skarbu powołano do życia komisarjat do spraw kredytu budowlanego. Zadaniem komisarjatu jest inicjatywa w polityce normowania cen materjałów budowlanych za pomocą kredytów, udzielanych przedsiębiorstwom przemysłowym tej gałęzi produkcjij oraz kontrolowanie sum wydatkowanych z państwowego funduszu zabudowy miast przez instytucje finansowe. Komisarjat utrzymywać ma stałe porozumienie z minist. przemysłu i handlu oraz robót publicznych, celem uzgodnienia akcji w zakresie ruchu budowlanego i rozwoju przemysłów budowlanych, a nadto pozostawać w styczności z min. pracy i opieki społecznej we wszystkich zagadnieniach specjalnych, w zakresie pracy w przemyśle budowlanym.

Obroty izby rozrachunkowej.

Suma przedstawionych do rozrachunku dokumentów (weksli, czeków, przekazów, kwitów wypłatowych i rachunków giełdowych) w izbie rozrachunkowej w Warszawie wyniosła w trzeciej dekadzie kwietnia r. b. 39,2 milj. zł. (podczas gdy w marcu 108,8 miljonów.

To drobne zmniejszenie obrotów przypisać należy okresowi świątecznemu, który przypadł w połowie kwietnia, gdyż przeciętna dzienna suma przedstawionych dokumentów nietylko nie wykazuje zmniejszenia się obrotów, lecz przeciwnie stwierdza wzrost obrotów bowiem wynosi ona do kwietnia 4,4 milj. zł., gdy dla marca stanowiła tylko 4,2 milj. zł.

Oddział Banku Polskiego w Łucku.

Dn. 4 b. m. Bank Polski otworzył nowy oddział w Łucku. W uroczystości otwarcia wziął udział dyrektor naczelny Banku Polskiego dr. Mieczkowski. Oddział Banku Polskiego w Łucku mieści się narazie w lokalu dzierżawionym, w najbliższym czasie jednak Bank Polski przystąpi do budowy w tem mieście gmachu bankowego oraz pomieszczeń dla urzędników.

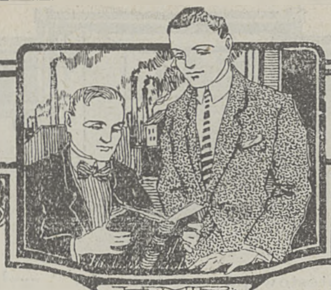
Oddział w Łucku jest 48-ym oddziałem Banku Polskiego.

Dyrektor naczelny Banku dr. Mieczkowski odwiedził również oddział Banku Polskiego w Równem.

Ile jeszcze nie wymieniono marek polskich.

Wedle zestawienia Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w likwidacji do dn. 20 b. m. pozostawało jeszcze w obiegu niewymienionych przez posiadaczy 3,058 miljardów mkp., co stanowi równowartość 1.643,000 zł.

Wymiana marek polskich na złote odbywać się będzie tylko do dn. 31 maja r. b., poczem wszystkie niewymienione marki polskie tracą swoją wartość.

Zastąpienie wpisów do ksiąg wieczystych.

Rozporządzenie Rady Ministrów ogłoszone w Nr. 43 Dziennika Ustaw ustala sposób zastąpienia wpisów do ksiąg wieczystych, które pozostały w posiadaniu władz niemieckich.

Według rozporządzenia wydział ksiąg wieczystych zbada na podstawie dokumentów, któremi rozporządza, czy wpis do księgi wieczystej potrzebny do zmiany prawa, o który proszono we wnioskach, które już wpłynęły i które w przyszłości wpływać będą, jest dopuszczalny. Wniosek należy odmówić, jeżeli to badanie wykaże, że wpis jest niedopuszczalny. W przeciwnym razie należy wniosek uznać za dopuszczalny i o tem wnioskodawcę zawiadomić. Z chwilą zawiadomienia o dopuszczalności wniosek ma dla zmiany prawa ten sam skutek, jaki jest połączony z wpisem do księgi wieczystej.

Po otrzymaniu karty księgi wieczystej, należy zmianę prawa wpisać, jeżeli z treści księgi wieczystej się okaże, że wniosek o wpis był uzasadniony. Jeżeli zaś wpis nie nastąpił, należy dla zgłoszonego wniosku wpisać ostrzeżenie lub sprzeciw.

Wydział ksiąg wieczystych ma prowadzić wykaz wpisów, które uznano za dopuszczalne. Wgląd do tego wykazu jest dozwolony każdemu, kto wykaże uprawniony interes.

Ulgi podatkowe przy eksporcie cukru.

Zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów władze państwowe otrzymały polecenie całkowitego zawieszenia państwowego podatku przemysłowego, przypadającego od obrotów, osiąganych z eksportu cukru, z kampanji 1924/1925. Ulga ta stosowana będzie od obrotu osiągniętego z exportu wywiezionego w czasie od 1 marca r. b.

Zawieszenie podatku przemysłowego.

W tych dniach ukaże się rozporządzenie Ministra Skarbu zawieszające całkowicie pobór państwowego podatku przemysłowego od tranzakcji wywozowych dokonywanych od 1 maja r. b. następującemi artykułami: ziemniaki i płatki ziemniaczane, superfosfaty, parafina, papier, cement, węgiel kamienny, produkty dystylacji ropy, żelazo-cjanki potasu, azotniak, żelazo i wyroby z żelaza, stal i wyroby ze stali, maszyny rolnicze, tkaniny bawełniane i t. p.

Termin płatności podatku majątkowego.

Termin płatności kwot podatku majątkowego należnych od płatników zaciągających na uiszczenie tego podatku pożyczki w listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie i Wileńskiego Banku Ziemskiego w Wilnie został przedłużony do dnia 31 maja 1925 r.

Nowe ustawy i rozporządzenia.

W ostatnich numerach Dziennika Ustaw i Rozporządzeń znajdujemy między innemi następujące ustawy i rozporządzenia:

Nr. 41. 1) Ustawa o składzie, organizacji i zadaniu państwowej Rady Rolniczej, 2) rozporządzenie o poborze trzeciej raty podatku majątkowego.

Nr. 42. 1) Statut państwowego funduszu gospodarczego, streszczony swego czasu na łamach „Gazety Warszawskiej“, 2) Nowa ogólna taryfa kolejowa obowiązująca od 1 maja r. b. na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Nr. 43. 1) Ratyfikacja traktatu handlowego z Holandją, 2) Ustawa o przedłużeniu umowy obowiązującej przepisów o wymiarze i poborze podatku od nieruchomości miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich do końca 1928 r., 3) Nowa taryfa kolejowa na kolejkach wąskotorowych, obowiązująca od 1 maja r. b. 4) Zmiany w taryfie kolejowej na linjach szerokotorowych, poza uwzględnieniem w numerze 42-gim Dziennika Ustaw. Zmiany te weszły w życie od dn. 1-go b. m. 5) Rozporządzenie ministra skarbu o wypuszczeniu z d. 1 b. m. IV serji 8 proc. biletów skarbowych na sumę 20 milj. złotych z terminem płatności w dniu 1 sierpnia 1925 r,

W n-rze 44 „Dziennika Ustaw i Rozporządzeń“, który ukazał się ostatnio z druku, ogłoszono między innemi następujące rozporządzenia:

1) Rozporządzenie z dn. 25 kwietnia r. b. o podwyższeniu kapitału zakładowego Banku Rolnego do 25 miljonów zł. 2) Rozporządzenie zwiększające kompetencję izb skarbowych w zniżaniu, umarzaniu lub podwyższaniu, kar, opłat stemplowych i podatków: spadkowego od darowizn i giełdowego do sumy 5,000 złotych. 3) Rozporządzenie ustalające wynagrodzenie członków Rady Zawiadowczej PKO. na 60 złotych na jedno posiedzenie. 4) Rozporządzenie o uzupełnieniach, w taryfie normalnej kolei szerokotorowej, dotyczących taryf wyjątkowych XXXI i XXXII.

W n-rze 45 i 46 „Dziennika Ustaw i Rozporządzeń“, które ostatnio wyszły z druku, znajdujemy między innemi następujące ustawy i rozporządzenia:

Nr. 45. 1) Rozporządzenie rady ministrów w sprawie zmiany statutu Banku Ziemiańskiego, 2) rozporządzenie o pewnych zmianach w rozporządzeniu z dnia 25 kwietnia b. o opłatach za czynności urzędów miar.

Nr. 46. 1) Rozporządzenie o zmianach w rozporządzeniu wykonawczem z 27 lutego do ustawy o scalaniu gruntów, 2) rozporządzenie o pewnych zmianach w przepisach wydanych przez ministerjum skarbu w sprawie ruchu samochodowego, motocyklowego i rowerowego przez granice Rzeczypospolitej, 3) rozporządzenie w sprawie terminów odbioru przesyłek pocztowych. Według którego termin odbioru zwykłych i poleconych przesyłek listowych upływa w miejscowym okręgu doręczeń w ciągu 14 dni, zaś w zamiejscowym okręgu w ciągu 30 dni, 4) rozporządzenie o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych nowej edycji wartości 5, 10 i 15 groszy.

Normowanie spożycia cukru.

Dowiadujemy się, że rząd przedstawił związkom cukrowni do zaopinjowania projekt normowania spożycia cukru na rynku wewnętrznym. Według tego projektu, 99 procent konsumcji wewnętrznej dzieli się według klucza produkcji: cukrowniom z małą produkcją wolno będzie wypuszczać dodatkowo 26 procent swej produkcji.

Zarządy cukrowni, znajdujące się w Warszawie, podobno zgadzają się na projekt rządowy, banki zaś cukrowników są przeciwne normowaniu spożycia. Sprawa pozostaje jeszcze w okresie rozważań.

Clenie przesyłek pocztowych z towarami psującemi się.

Przesyłki pocztowe, zawierające towar szybko psujące się, jak drożdże zarodowe, zapłodniona ikra rybia, a także żywe zwierzęta i żywe rośliny, są clone w granicznych urzędach pocztowo-celnych, a nie, jak to ma miejsce z innemi przesyłkami w urzędzie pocztowo-celnym, w którego okręgach znajduje się urząd pocztowy, do którego przesyłka jest adresowana. Wprost z granicznego urzędu pocztowo-celnego przesyłki powyższego rodzaju są przesyłane do urzędu oddawczego.

Różne. Różne.

Określenie wartości remanentów.

Zdarzało się, że płatnicy podatku dochodowego, prowadzący prawidłowe księgi handlowe, składając dla celów wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1924 bilansy złotowe, przyjmowali jako wartość remanentów produktów i materjałów, sumę złotych, otrzymaną z przerachowania na złote nie tej markowej wartości, jaka według ksiąg winna była służyć za podstawę przerachowania, a wyższej. Tego rodzaju przerachowanie sprzeciwia się przepisom waloryzacyjnym, zawartym w rozporządzeniach ministra skarbu z 15 lutego, 14 marca i 23 kwietnia 1924 roku i powoduje wykazanie zmniejszonego dochodu do opodatkowania na rok podatkowy 1924.

Mając do czynienia z takiemi wypadkami, niektóre władze skarbowe, zamiast prostować wadliwe przerachowanie i ustalać prawidłową wysokość dochodu podatkowego, przeprowadzały postępowanie wymiarowe w celu dodatkowego opodatkowania, a nadto wytaczały sprawę o przestępstwo z art. 96 ustawy o państwowym podatku dochodowym, z powodu uszczuplenia w ten sposób podatku.

Wobec powyższego ministerjum skarbu poleciło Izbom Skarbowym zwrócić uwagę podwładnych władz wymiarowych na konieczność należytego postępowania w wypadkach przytoczonych i w związku z tem, w razie wszczęcia postępowania wymiarowego w celu dodatkowego wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1923 i wytoczenia spraw o przestępstwo z art. 97 powołanej ustawy, zarządzić umorzenie zarówno postępowania wymiarowego, jak i karnego.

Jednocześnie ministerjum w związku z rozporządzeniem ministra skarbu z dn. 9 marca rb. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 200) poleciło, aby w razie ustalenia różnicy między wartością remanentów wykazaną w zamknięciu rachunkowem, służącem za podstawę wymiaru podatku za rok podatkowy 1924 a rzeczywistą wartością tych remanentów przyjąć do opodatkowania na tenże rok narazie tylko taką część tej nadwyżki, która przewyższa różnicę między prawidłowo przeliczoną markową wartością remanentu bilansu otwarcia tegoż okresu gospodarczego a rzeczywista wartością, jaką te remanenty posiadały w dniu otwarcia roku operacyjnego.

Opodatkowanie pozostałej części nadwyżki odroczono do czasu dalszych zarządzeń.

Udowodnienie wysokości różnicy remanentów początkowych jest obowiązkiem płatnika.

Związek ubezpieczeniowy przemysłowców polskich.

W 1920 roku powstało Towarzystwo Ubezpieczeniowe Przemysłowców Polskich p. f. „Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich", założone przez wielki przemysł polski. Myślą przewodnią założycieli pominionego T-wa było przez rozszerzenie idei wzajemnego ubezpieczenia w sferach przemysłowych zmniejszenie kosztów, związanych z ubezpieczeniem. Każdy ubezpieczony jest członkiem T-wa i partycypje z tego tytułu w ewentualnych zyskach Towarzystwa.

Należy stwierdzić fakt, że przemysłowcy przywiązują wielką wagę do swej organizacji ubezpieczeniowej i okazują jej silne poparcie, co pozwoliło Związkowi Ubezpieczeniowemu Przemysłowców Polskich rozwinąć i rozszerzyć poważnie swą działalność i stworzyć warunki ku temu, aby założona instyt. wzaj. ubezpieczeń odgrywała znaczną rolę w ukształtowywaniu się stosunków ubezpieczeniowych w kraju.

Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich prowadzi obecnie działy ubezpieczeń: od ognia, (fabryczne, miejskie, rolne), od kradzieży z włamaniem (towarów, ruchomości domowych i walorów w kasach i skarbcach) i rachunki (inkasentów. kasjerów etc.), oraz ubezpieczenia transportów (morskich, lądowych i rzecznych).

W skład Zwiazku Ubezpieczeniowego Przemysłowców Polskich wchodzą panowie: Dr. Alfred Biedermann (Prezes Rady). inż. Tadeusz Popowski (Vice-Prezes Rady), inż. Stanisław Szymański (Prezes Zwiazku), Stefan Laurysiewicz (Vice-Prezes Zarządu); Dyrektorem Zarządzającym T-wa jest p. Piotr Skarga, Dyrektorem p. Stanisław Wirszyłło.

Zarybianie jezior suwalskich.

W drugiej połowie marca inspektorat rybacki w Suwałkach dokonał zarybienia 2-ch jezior w Suwalczyźnie, zarybkiem siei jeziorowej, wyhodowanej z ikry, sprowadzonej z Estonji (jez. Pejpus).

Narybek w stanie bardzo dobrym wpuszczono do jezior: do jeziora „Perty" 150,000 sztuk i do jeziora „Białego" — 250,000 sztuk.

Pomimo znacznej odległości wylęgarni w Mylofie (Pomorze), gdzie hodowano ikrę od Suwałk straty przy przewozie były bardzo małe, wynosiły bowiem zaledwie kilka procent.

Wpływ z danin i monopoli

Według tymczasowego zestawienia w kwietniu r. b. z ważniejszych podatków i z monopoli wpłynęło do skarbu państwa 91,5 milj. zł., gdy w styczniu osiągnięto z tych źródeł 64,3 milj. zł., w lutym 61,9 milj. zł., w marcu 69,2 milj. zł. W kwietniu zatem wpłynęło zgróra o 20 milj. zł. więcej, niż w marcu. Na zwiększenie to wpłynęły wzmożone wpłaty na podatek przemysłowy, który dał skarbowi państwa w kwietniu 24,2 milj. zł. oraz zwiększający się stale zysk z monopolu spirytusowego, z którego osiągnięto w kwietniu 16,8 milj. zł. Ponadto uległy zwiększeniu wpływy z podatku gruntowego, z podatku od cukru.

Wpływ z opłat stemplowych utrzymały się na poziomie poprzednich 2-ch miesięcy.

Wzrastają stale zyski z monopolu tytuniowego, który w styczniu dał skarbowi państwa 11,6 milj., w lutym 12,3 milj. zł. i w kwietniu 14,2 milj. zł.

Protesty weksli zmniejszają się.

W miesiącu kwietniu b. r. na 150,3 milj. zł., płatnych weksli w Banku Polskim, zaprotestowano 4 milj. zł. czyli 2.7 proc. Stwierdzić więc można pod tym względem stałą i poważną poprawę. Mianowicie w styczniu stosunek procentowy weksli zaprotestowanych wynosił 5,2 proc., w lutym już tylko 4 proc., w marcu — 3,4 proc., a obecnie w kwietniu tylko 2,7 proc. W większych oddziałach Banku zaprotestowano w kwietniu: w Warszawie 3,1 procent, w Poznaniu 0,6 proc., w Łodzi 6,9 proc., we Lwowie 1,3 proc., w Krakowie 2,7 proc,, w Wilnie 2,5 proc., w Katowicach 1,5 proc., w Bielsku 1,7 proc., w Bydgoszczy 3,9 proc., w Królewskiej Hucie 1,3 procent.

Wybory do rady giełdowej.

Na ogólnem zgromadzeniu członków Giełdy pieniężnej w Warszawie, odbytem w dn. 11 maja r. b. wybrane zostały do Rady giełdowej na okres 1925-1927 następujące osoby:

1) St. G. Brun, 2) W. Fajans, 3) A. Ferencowicz, 4) M. Flaum, 5) A. Gintown, 6) P. Heilperin, 7) B. Herse, 8) M. Hofman, 9) E. Hubert, 10) St. Lubomirski, 11) M. Mayzel, 12) J. Meyer, 13) N. Morgenstern, 14) K. Natanson, 15) A. Pawlikowski, 16) S. Przanowski, 17) A. Rotwand, 18) S. Skowronek, 19) Z. Słuszkiewicz, 20) H. Szampanier, 21) M. Szeroszowski, 22) A. Truskier, 23) I. Wiener, 24) W. Wiślicki.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Sp. Akc. Przemysł. Drzewnego „Trud" w Warszawie, Al. Jerozolimskie 23 wzywa wierzycieli do zgłaszania swych pretensji do Komisji Likwidacyjnej do dn. 5 czerwca r. b.

Tow. Akc. „Runo" w Poznaniu zostało zlikwidowane.

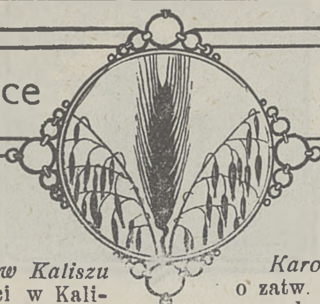
„Anglolaspol" Sp. Akc. likwidacja została w zupełności przeprowadzona dn. 18 marca r. b.

Bank Towarowy — kapitał po przewalutowaniu na złp. wynosi 160.000 zł. podzielonych na 16,000 szt. akcji po 10 zł.

Krajowa Hurtownia Herbaty dawn. Szumilin — kapitał po przewalutowaniu na złp. obecnie wynosi 180,000 złp. podzielonych na 12,000 akcji po 15 zł.

Bank Dyskontowy Warszawski — wypłaca dywidendę za rok 1924 w kwocie 50 gr. od akcji.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

18 maja.

Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu w Kaliszu —zwycz. o zatw. bilansu i kupna nieruchomości w Kaliszu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Kaliszu.

Spółka Kujawska dla Handlu Towarami Bławatnemi i Konfekcyjnemi — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakładowego o godz. 4 po poł. w lokalu Towarzystwa Krajoznawczego w Włocławku, przy ul. Kaliskiej 1.

Sp. Akc. „Karloni" L. Kelison i Kabaker — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie kapitału akcyjnego o gódz. 6 po poł. w lokalu Sp. w Łodzi, Wschodnia 76.

Fabryka Gazomierzy i Aparatów „Gazomierz"—zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, Piękna 21, m. 8.

Polski Bank Odrodzenia — zwycz. o zatw. bilansu, podwyższenie kapit. zakł. o godz. 16 w lokalu Spółki w Katowicach, Mielęckiego 6.

Starzycka Manufaktura Dywanów — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Szosie Warszawskiej 66.

Tow. Akc. Wielkopolska Papiernia — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w lokalu Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, pl. Wolności 15.

Warszawski Bank Stołeczny — zwycz. o godz. 4½ w lokalu Banku w Warszawie, pl. Napoleona 3.

Polski Lloyd — zwycz. o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. w Warszawie, Al. Jerozolimska 36.

Akcyjna Spółka Przekazowa--zwycz. o godz. 7 wiecz. w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Granicznej 4.

Fabryka Wyrobów Sukiennych „Ch. Rubin" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Krzyżowa 22.

Tow. Akc. *Przemysł. Jakób Wojdysławski* — zwycz. o zatw. bilansu i określenie wysokości kapit. zakład. o g. 5 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, ul. Piotrkowska 212.

19 maja.

Tow. Akc. Spójni Hodowli Nasion w Śremie — zwycz. o zatw. bilansu, ustaleniu wysokości kapit. o godz. 3 po poł. w Poznaniu w sali Posiedzeń Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Wjazdowa 11.

Rosyjsko - Włoskie Tow. Akc. Wyr. Włóknistych — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapitału zakładowego o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu Tow. w Warszawie, Czerniakowska 109.

Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, Traugutta 4.

Warszawska Fabryka Dywanów — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w siedzibie Tow. w Warszawie, Marszałkowska 7.

„Powiernik" — zwycz. o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. w Poznaniu.

Sp Akc. dla Budowy Mieszkań w Bielsku — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższeniu wysok. kapitału o godz. 5½ po poł. w biurze Związku Przemysłowców w Bielsku, Wzgórze 19.

Tow. Handlowo Przemysłowe „Lech" — zwycz. o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. Krajoznawczego w Włocławku, Kaliska 1.

Małopolska Sp. Akc. dla Przemysłu Naftowego — nadzwycz. o zatw. bilansu, o godz. 4 po poł. we Lwowie w lokalu biura Sp. przy pl. Marjacki 8.

Sp. Akc. Zakłady Ceramiczne "Pustelnik" — zwycz. o zatw. bilansu i przeszacowanie majątku o godz. 5 po poł. w Warszawie, w lokalu Zarządu przy ul. Królewskiej 8.

20 maja.

Karol Korn, Budowlana Spół. Akc. w Bielsku—zwycz. o zatw. bilansu; powiększenie kapit. zakład. o godz. 4 po poł. w Bielsku w sali posiedzeń Sp.

Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy—zwycz. zatw. bilansu, podwyższenie kapit. o godz. 5 po poł. w biurze Sp. w Warszawie, Kopernika 30.

Koronowska Fabryka Mebli i Urządzeń — zwycz. o zatw. bilansu, ustaleniu wysokości kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Wiejska 16.

Syndykat Rolniczy Ziemi Dobrzyńskiej — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Syndykatu w Lipnie Gdańska 56.

Drukarnia Mieszczańska — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 11 rano w salce hotelu „Bazar" w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 10.

Przemysł Metalowy „Granat" — zwycz. o zatw. bilansu, ustaleniu wysokości kapit. zakł. o godz. 5 po poł. w sali Stow. Techników w Warszawie, Czackiego 5.

Polsko - Czechosłowackie Towarzystwo Handlowe — zwycz. o zatw. bilansu i powiększeniu kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, Mazowiecka 10.

Fabryka Wyr. Papier. „Fapa" — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Ziemiańskiego Banku Kredytowego we Lwowie, Jagiellońska 2.

Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego w Będzinie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Handlowo - Przemysłowego w Łodzi, oddz. w Warszawie, Królewska 23.

Powszechne Towarzystwo Filmowe „Petef" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Banku Dyskontowego Warszawskiego w Warszawie, Fredry 8.

Przemysł. Handlowe Tow. Metalowe „Hantomet" — zwycz. o zatw bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Zgoda 1.

Fabryka Mydeł i Wyr. Chem. „Savona" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w kancelarji p. adwokata Gramatowskiego w Bydgoszczy, Długa 29.

Sp. Akc. Płótno — zwycz. o zatw. bilansu, oznaczeniu wysokości kap. o godz. 17 w lokalu Spółki we Lwowie Gródecka 95.

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe w Radomiu — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 2 po poł. w Radomsku, Kaliska 12.

22 maja.

Ziemski Bank Hipoteczny — zwycz. o zatw. bilansu i określenie wysokości kapitału o godz. 10 w sali Tow. „Dniestr" we Lwowie, Ruska 20.

Tow. Akc. „Iskra" — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku o godz. 11 rano w lokalu Resursy Kupieckiej w Poznaniu, pl. Wolności 14.

Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 po poł. w lokalu Towarzystwa w Warszawie, Mazowiecka 12.

Bergeńskie Bałtyckie Transporty w Polsce — zwycz. o zatw. bilansu o godzinie 5 po południu w biurze Zarządu Sp. Akc. „Polski Lloyd" w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

Wileńskie Zakłady Przemysłu Drzewnego dawn. Possehla — zwycz. o zatw. bilansu. przewalutow. majątku Sp. o godz. 3 po poł w biurze Spółki w Nowo-Wilejce.

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu—zwycz. o powiększenie kapit. o godz. 1 po poł. w siedzibie Zarządu w Warszawie, Wilcza 9-a.

Bank Handlowy w Warszawie — zwycz. powtórne

o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w gmachu Banku w Warszawie, przy ul. Traugutta.

Nowowerkowska Fabryka Papieru zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Wilnie, Wileńska 14.

Gwarectwa Rudy i Węgla Kamiennego „Czerna" — zwych. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w kancelarji notarjusza D-ra Dybowskiego w Bielsku.

Karol Steinert — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w Biurze Tow. w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 276.

23 maja.

Hurtownia Skór w Poznaniu—zwycz. o zatw. bilansu przeszacowanie majątku o godz. 11 rano w Sali Resursy Kupieckiej w Poznaniu, pl. Wolności 11.

Tow. Akc. Browaru Parowego Sukc. K. Anstadta w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4½ po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 36.

Przetwórnia Chemiczna Drzewa — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Radomiu, Piłsudskiego 14.

Fabryka Kapeluszy w Myślenicach — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w biurze spółki w Myślenicach.

Polski Bank Komunalny — powtórne zwycz. o godz. 11 rano w sali Dekerta Warszawskiej Rady Miejskiej w Ratuszu w Warszawie.

Tow. Akc. S. Hermann w Nakle — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w lokalu własnym w Nakle.

Sp. Akc. Bronikowski, Grodzki i Wasilewski — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w biurze Spółki w Warszawie, Senatorska 33.

Tow. Przemysł.-Leśne „Styr" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12-ej w poł. w Warszawie, Moniuszki 7 m. 3.

A. Wróblewski i Ska — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 11 rano w lokalu Tow. w Warszawie, Trębacka 13.

Przemysł Chemiczno-Kosmetyczny „Odol C-ie" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 10 rano w Warszawie, Mazowiecka 3.

„Herbewo" Herliczka, Bełdowski, Wołoszyński — zwycz. o zatw. bilansu, oznaczenie wysokości kapit. o g. 5 po poł. w biurze Spółki w Krakowie, Al. Słowackiego 46.

Fabryka Tutek i Bibułek Papierosow. „Altesse-Wisła" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł w lokalu firmy w Krakowie, Długa 17.

Przemysł Bawełniany „Adam Osser" — zwycz. o zatwier. bilansu o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu w Łodzi, Kilińskiego 222.

„Beton" Sp. Akc. Budowlana—zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału zakład. o godz. 11 rano w lokalu Spółki w Krakowie, ul. Mikołajka 32.

Tadeusz Kowalski i A. Trylski — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 1 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, przy ul. Miodowej 6.

Tow. Przemysłowo-Handlowe „Piast" — zwycz. o zatwier. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 5 po poł w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Długa 50.

Tow. Akc. Man. Baw. Lorentz i Krusze zwycz. o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Zgierzu.

S. Waberski i Ska — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w lokalu fabryki w Warszawie, ul. Markowska.

Dom Handlowo-Przemysłowy B-cia Orszagh—zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Leszno 15.

Bank Przemysłowców Polskich — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w gmachu Banku w Warszawie, Zgoda 7.

Bank Prywatny — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. i podwyższenie o godz. 5 po poł. w lokalu banku w Warszawie, Al. Jerozolimskie 18.

Tow. Akc. B. Bystrzycki — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Banku Poznańskiego w Poznaniu, 27 Grudnia 4.

Tow. Przemysł.-Handlowe „Wielkopolanin" — zwycz. powtórne o zatw. bilansu o godz. 19,30 w lokalu Zarządu, w Warszawie, Al. Jerozolimskie 25.

24 maja.

Fabryka Obuwia Mechanicznego „Słoń" — nadzw. o przeszacowanie majątku i określenie wysokości kapit. o godz. 11 w lokalu Zarządu w Warszawie. przy ul. Wroniej 71.

25 maja.

Farbiarnia i Wykończalnia „Dobrzynka" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w lokalu Zarządu w Pabjanicach, ul. Zamkowa 2.

Polscy Zjednoczeni Przemysłowcy Garbarze — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zakładowego o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Dzika 57.

Bank dla Handlu Zagranicznego — zwycz. o godz. 7 wiecz. w lokalu Spółki przy ul Marszałkowskiej 142.

Meyerhold i Ska — zwycz. o zatw. bilansu o g. 10 rano w biurze Zarządu w Sosnowcu, 3 Maja 17.

Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spirytusu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 117.

Sp. Akc. „Toga" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu fabryki w Łodzi, ul. Ks. Mackiewicza 5.

Dom Handlowy B-cia Hirszfeld — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Centrali w Warszawie, przy ul. Bielańskiej 5.

Fabryka Narzędzi Chirurgicz. „Alfons Mann—zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł w lokalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, Kredytowa 1.

Bank Powszechny w Piotrkowie — zwycz. o likwidacji Banku o godz. 3 po poł. w Piotrkowie, w lokalu Banku, przy ul. Kaliskiej 9.

Bank Towarowy — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Banku w Warszawie, Moniuszki 2.

Warszawska Fabryka Budowy Parowozów — nadzwycz. o g. 5 po poł. w Polskim Banku Przamysłowym w Warszawie, Senatorska 42.

Centrala Handlowa Młynarzy Polskich — zwycz. o zatw. bilansu. podwyższ. kapit. o godz. 5 po poł. w Warszawie, w lokalu Spółki, przy ul. Nowy Świat 70.

26 maja.

Tow. W. Korzeniewski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w biurze Tow. w Grudziądzu.

Sp. Akc. Rolniczo-Handlowa — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Klubu Łowickiego w Ciechanowie, przy ul. Kościelnej 15.

Fabryka Cukrów „Ursus" — zwycz. powtórne o g. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Ogrodowa 59.

Bank Ziemi Wieluńskiej — zwycz. o zatw bilansu, przewalutowanie majątku Spółki i przemianowanie Sp. Akc. na Sp. z ogr. odp. o godz. 3 po poł. w lokalu Banku w Wieluniu.

Dom Handlowo-Przemysłowy B-cia Alszwang — zwycz. o zmianę nazwy firmy o godz. 10 i pół wiecz. w lokalu Spółki w Wilnie, Wielka 42.

Tow. Schlösserowskiej Przędzelni Bawełny i Tkalni— zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, Piotrkowska 151.

„Fluid" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w lokalu Biura Zarządu w Warszawie, Sienkiewicza 1.

Tow. Przemysłowe „Florida" — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapit. o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Nowogrodzka 3 m. 7.

Cukrownia i Rafinerja „Asziche" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Związku Cukrowni w Warszawie, ul. Mazowiecka 13.

Kawenczyńskie Zakłady Cegielniane Kazimierza Granzowa — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz 6 po poł. w siedzibie Zarządu w Warszawie, przy ul. Kredytowej 16.

Bank Zjednoczonych Przemysłowców - zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Marszałkowska 13o.

Tow. Akc. Przemysłu Cementowego „Wiek" — zwycz. o zatw. biansu o godz. 7 wiecz. w biurze Tow. w Warszawie, Nowogrodzka 4o m. 8.

Tow. Akc. Przemysłu cementowego „Wiek" — nadzwycz. o ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w biurze Tow. w Warszawie, Nowogrodzka 4o m. 8.

Sp. Akc. „Elektrobudowa" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Spółki w Łodzi, Przejazd 54.

Belgijsko Polskie Tow. Handl. Przemysł. „Belpol" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 i pół po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, Żórawia 15.

Włocławski Młyn Parowy „L. Stern i Syn" — zwycz. o zatw bilansu, oznaczenie wysokości kapit. o godz 4 po poł. w Włocławku, przy ul. Gęsiej 32.

Drukarnia Polska — zakłady graficzne — nadzwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w Biurze Zarządu Spółki.

Warsz. Fabryka Wyr. Gumowych „Wargum"— zwycz. o zatw bilansu, przewalut. majątku o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Czerniakowska 84.

Tow. Akc. Łubna i Szreniawa—zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie majątku, o godz. 4 po poł. w Krakowie w lokalu Banku Małopolskiego.

27 maja.

Tow. Akc. Ubezpieczeń na Życie „Vistula" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 w poł. w lokalu Tow. w Tczewie, Kopernika 9.

„Confidentia" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 7 po poł w lokalu Spółki w Warszawie, Szkolna 1o.

Sp. Akc. „Edeka" — zwycz. o zatw. bilansu o g. 8 w Domu Związkowym w Katowicach, ul. Mickiewicza 8.

Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Krak. Przedm. 7.

Fabryka Zapałek „Progres-Wulkan" Józef A. Halpern w Pińsku — zwycz. powtórne w biurze Tow. w Warszawie, ul. Sienkiewicza 6.

Bank Koniński w Koninie — zwycz. o zatw, bilansu o godz. 3 po poł. w lokalu Banku w Koninie, Zielona 2.

Przemysł i Eksport Leśny — zwycz o zatw. bilansu określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Piękna 13.

Handel Sur. Włókien. „P. Lichtenberg"—zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1o w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Piorkowska 64.

Tow. Akc. Fabryki Cukru i Rafinerji „Michałów" — zwycz. o zatw. bibansu, przewalut. majątku o godz. 12-ej w poł. w sali posiedzeń Związku Zawodowego Cukrowni b. Król. Pol. w Warszawie, Mazowiecka 13.

Tow. dla Handlu Tytuniem — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w Warszawie, ul. Marszałkowska 134.

Syndykat Hodowlany — zwycz, o zatw. bilansu o g. 4½ w lokalu oddziału w Warszawie, Kopernika 3o.

Tow. Akc. R. Lipszyc — zwycz. o zatw. bilansu o g. 4 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, Piramowicza 4|6.

Bismarckhütte — zwycz o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Katowickiej Sp. Akc. dla Górn. i Hutn. w Katowicach, przy ul. Zamkowej 12.

Katowicka Spółka Akcyjna — zwycz. o zatw. bilansu w biurze Spółki w Katowicach, Zamkowa 12.

Polskie Tow. Księgarń Kolejowych „Ruch" — zwycz. o zatw. bilansu, podwyższ. kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, Poznańska 38.

Tow. Akc. „Filma" — zwycz. o zatw. bilansu o g. 12 w poł. w lokalu Tow. w Poznaniu, 27 Grudnia 19.

Drukarnia Bydgoska—zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w hotelu Lenginda w Bydgoszczy, przy ul. Długiej.

Fabryka Maszyn i Odlewnia "Orthwein, Karosiński i S-ka"—zwycz o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w lokalu Banku Zjednoczonych Ziem Polskich w Warszawie, pl. Napoleona 7.

Galicyjskie Tow. Naftowe „Galicja" zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 12 w poł. w lokalu Spółki we Lwowie, Kopernika 11.

28 maja.

H. Cegielski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w sali Banku Związku Spółek Zarobk. w Poznaniu pl. Wolności 15.

Tow. Akc. Manufaktury Wełnianej Karola Bennicha — zwycz. o godz, 4 po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Łąkowa 11.

Bank Agrarny — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 17 w lokalu Banku w Poznaniu, Fredry 6.

Tow. Agrarno-Osadnicze „Kolonizator" — zwycz. o zatwierdzenie bilansu i przekształcenie Sp. na Sp. z ogr. odp. o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu Tow. w Warszawie, Al. Jerozolimskie 33.

Bank Spółek Niemieckich w Polsce — zwycz. o zatw. bilansu; podwyższenie kapit., o godz. 11 rano w Katowicach w lokalu Domu Związkowego, przy ul. Mickiewicza.

Tow. Akc. Kopalń Węgla „Flora" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Tow. w Warszawie, Senatorska 30.

Tow. Akc. Wyr. Bawełn. Ludwika Geyera — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, Piotrkowska 282.

Bazar Sp. Akc. w Brodnicy — zwycz. o likwidacji Sp. o godz. 4 po poł. w Domu Katolickim w Brodnicy.

Widzewska Manufaktura Bawełniana, dawn. Heinzel i Kunitzer w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, Rokicińska 81.

Tow. Akc. Fabryki Cukru i Rafinerji „Czersk", zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w lokalu Związku Zawodowego Cukrowni b. Król. Polsk. w Warszawie, Mazowiecka 13.

Fabryka Chemiczna „Radocha" — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Sienkiewicza 2.

Towarzystwo Łódzkiej Manufaktury Ponizowski— zwycz. o zatw. bilansu i powiększenie kapitału o godz. 5 po poł. w lokalu oddziału Spółki w Warszawie, Gęsia 14.

Spółka Akc. dla Handlu Rurami — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższ. kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Leszno 25.

Fabryka Wag „W. Hess" — zwycz. o zatw. bilansu określenie wysok. kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w lokalu zarządu Spółki w Lublinie, Lubartowska 50.

Zakłady Metalurgiczne „A. Jaroszewicz i M. Malinowski" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Zjednoczonych Przemysł. w Warszawie, Marszałkowska 130.

Sp. Akc. „Guszli" — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w Będzinie, ul. Kołłątaja 27.

Fabryka Czekolady Jan Fruziński — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 wiecz. w mieszkaniu p. Jana Fruzińskiego w Warszawie, przy ul. Polnej 32.

I-sze Polskie T-wo Kąpieli Morskich — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie kapitału o godz. 5½ po poł. w lokalu Banku Zjednocz. Przemysł. w Warszawie, Marszałkowska 130.

Tow. Akc. Ubezpieczeń „Vita" — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, Plac Napoleona 3.

Tow. Akc. Kopalń Węgla „Czeladź" — zwycz. o godz. 10½ rano w sali Inżynierów Cywilnych w Paryżu, ul. Blanche 19

Tow. Akc. Ubezpieczeń „Polonia" — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5½ po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, przy Pl. Napoleona 3.

Sp. Akc. Olkienickiej Tekturowni i Tartaku — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału, o godz. 12 w poł w miesz. Prezesa Spółki p. I. Bunimowicza w Wilnie, przy ul. Pohulanka 3.

„Włókno Polskie“ — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie majątku o godz. 7 wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich w Warszawie, Szkolna 10.

Warszawski Bank Zjednoczony — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapit. o godz. 6 po poł. w siedzibie Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 129.

Tow. *Ubezpieczeń „Mazovia“* — zwycz o zatw bilansu, o godz. 7 wiecz. w lokalu Tow. w Warszawie, Natolińska 4.

Zakłady Przemysłowo-Budowlane „B-cia Horn i Rupiewicz“ — zwycz o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej 7.

Fabryka Maszyn i Kotlarnia „Moc“, dawn Bystydzieński i Sopoćko — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zaklad., o godz. 5 po poł. w lokalu D|H. Z. Rozmanit et Co w Warszawie, Pl. Napoleona 5.

Hurtownia Handlujących Towarami Kolonjalnemi — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 wiecz. w sali Szkoły Handlowej w Lublinie.

Hotel Europejski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Krak.-Przedm. 13.

Fabryka Wyrobów Włókienniczych „Röhme i S-ka“ — zwycz. o zatw bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł., w lokalu Zarządu w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 177.

Sp. Akc. „Bramka“, Fabryka Cukrów—zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie majątku Sp. o godz. 11 rano w sali posiedzeń Akc. Banku Hipotecznego we Lwowie.

Śląski Bank Komercyjny — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w lokalu Banku w Bielsku, przy ul. Sixta 13.

29 maja.

Tow. Akc Wyr. Wełnianych F. Wilhelm Schweikert — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w Łodzi, w lokalu własnym, Piotrkowska 147.

Tow. dla Handlu Aptecz. i Perf. Towar. I. B. Segall zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 7 wiecz. w Wilnie, w lokalu Zarządu Spółki przy ul. Trockiej 7.

Sp. Akc. Skupu i Sprzedaży Skór Surowych — zwycz. o zatw. bilansu i ustal nie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu własnym w Warszawie, Nalewki 2.

Zakłady Przemysłowe „Etyl“ — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zakład., o godz. 10 rano w lokalu Centralnego Tow. Rolniczego w Warszawie, Kopernika 30.

Tow. Ubezpieczeń „Piast“ — zwycz o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 124.

Sp. Akc. „Spedom“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz 11 rano w siedzibie Sp. w Warszawie, Chmielna 20.

Warsz. Tow. Akc. „Motor“ — zwycz. o przeszacowanie majątku o godz. 5½ w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 23.

Stołeczne Tow. Budowlane — zwycz. o zatw. bilansu, podwyższenie kapit., o godz. 10 rano w lokalu Spółki w Warszawie, Krak.-Przedm. 7.

Tow. Handl. Przemysł. „Jakób Gutman“ — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 3 po poł. w lokalu Biura Spółki w Będzinie, przy ul. Kołłątaja 35

Syndykat w Rawie Mazowieckiej — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w Lokalu Syndykatu w Rawie Mazowieckiej.

Polsko-Baltyckie Tow. Transportowe „Polbal“ — zwycz. o zatw. bilansu ustalenie wysokości kapit. o godz 6 po poł. w lokalu Zarządu Warszawa, Bednarska 2|4.

Tow. Akc „Teatr Polski“ w Ogrodzie Potockiego w Poznaniu — zwycz o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Banku Zw. Sp. Zarobkowych W Poznaniu, pl. Wolności 15.

T-wo Budowy Pensjonatów „Cassubia“ — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie kapitału o godz. 7 wiecz. w lokalu Banku Zjednocz. Przemysł. w Warszawie, Marszałkowska 130.

Fabr. Wyr. Metalowych I. M. Proszower i S-ka, zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 9 wiecz. w Warszawie, Al. Jerozolimskie 25, m. 3.

Bławat Łódzki — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie kapit. i ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w biurze Polskiego Banku Przemysłowego, oddz. w Łodzi, ul. Piotrowska 29.

Fabryka Maszyn i Odlewnia „Lwówek“ - zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapit. o godz. 4 po poł. w lokalu firmy Zaborowski i S-ka w Warszawie, Trębacka 10.

Zakłady Mechaniczne „Ursus“ — zwycz. o zatw. bilansu, uchwalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Małopolskiego w Warszawie, Marszałkowska 154.

Centrala Europejska Wytw. Kinematografu Amatorskiego Inż. Prószyńskiego „Oko“ — zwycz. o zatw. bilansu o god . 10 rano w lokalu fabrycznym w Warszawfe, przy ul. Zajączkowskiej 7.

Towarzystwo Handlowo-Ajenturowe dawn. Herman Meyer, oddział we Lwowie — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zaklad. o godz. 4 po poł. w siedzibie Zarządu Tow. w Warszawie, pl. Małachowskiego 2.

Zakłady Przemysłu Włókienniczego C. G. Schön — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 3½ po poł. w biurze Zarządu w Sosnowcu.

Tow. Ubezpieczeń „Europa“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 118,

Bank Warszawsko-Gdański — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku o godz. 6 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Sienkiewicza 3.

Huta Szklana „Dąbrowa“ — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w Warszawie, w lokalu Banku Zachodniego przy ul. Fredry 6.

Warsz. Fabryka Maszyn i Naczyń Mlecz. „Omega“ — zwycz o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 7 po poł. w lokalu fabryki, w Warszawie przy ul. Hożej 51.

Sp. Akc. Przemysł. Bawełnianego „B. Freidenberg“ — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w siedzibie w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 104.

„Arbor“ Przemysł Drzewny i Handel Materjałami Budowlanemi — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Kaliszu, przy ul. Kościuszki 24.

Sp. Akc. „Rolnik“ w Sierpcu — zwycz. o zatw. bilansu i przeistoczenia Sp. na Sp. z ogr. odp. o godz. 4 po poł. w lokalu Domu Ludowego w Sierpcu.

30 maja.

Wolny Dom Składowy S. A. w Warszawie — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w sali konferencyjnej Sp. Akc. Polskie Towarzystwo Handlowe w Krakowie.

Kujawska Spółka Drzewna — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Inowrocławiu, Pakoska 1.

Józef Rychter — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Dyrekcji w Łodzi, ks. Skorupki 17|19.

Syndykat Rolniczy Kielecki — zwycz o zatw bilansu, powiększenie kapit. o godz. 6 po poł w Banku, w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 5.

Pierwsza Spółka Garbarska „Nowość“—zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Radomiu.

Ś-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handl. — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Ś-to Jerska 10.

J. Franaszek — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie

wysokości kapit. o godz. 11 rano w biurze Tow., w Warszawie, Wolska 41.

Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w gmachu Tow. w Krakowie, Basztowa 8.

Tow. *Akc. „K. Rudzki i S-ka"* — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł, w biurze Tow. w Warszawie, Fabryczna 3.

Fryderyk Puls — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w siedzibie Zarządu w Warszawie, Wierzbowa 11.

Tow. *Budowy i Eksploatacji Dróg Żelazn. Dojazdowych w Państwie Polskiem* — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokosci kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w Warszawie, Zielna 45.

Tow. *Transportowo-Handlowe „PolskiGlob* — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Spółki w Krakowie, Andrzeja Potockiego 3.

Jan Bujak — Fabr. Przyrządów Miernicz. — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 16-ej w biurze fabryki we Lwowie, Sadowska 31.

Sp. Akc. „Polon" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł w lokalu Spółki w Łodzi, Piotrkowska 164.

Wielkopolska Odlewnia „Wiepofana" — zwycz. o określenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Eugenjusz Becker i S-ka — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu firmy C. A Moes w Warszawie, Leszno 29.

Tow. *Akc. Wełna Poznańska* — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku i podwyższ. kapitału o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Poznaniu-Głównej.

Izdebnickie Zakłady Przemysłowe — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 11 rana w lokalu Spółki w Izdebniku.

Górniczo-Hutnicze Tow. Handlowe — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. o godz. 5 po poł. w biurze Sp. w Krakowie, Wiślna 4.

Mleczarnia Opatowskiej, Sp. Akc. — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 3 po poł. w Opatowie w lokalu własnym.

Sp. Akc. „W. Kucharski" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Ziemiańskiego Banku Kredytowego w Krakowie, Florjańska 32.

Górnośląska Fabryka Celulozy w Czułówie — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. w Warszawie. Moniuszki 4.

Sp. Akc. Karol Kroenig i Ska — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5. po poł. lokalu Zarządu w Łodzi, 6 sierpnia 5.

Fabryka Czekolady „A. Piasecki" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w Krakowie, w Izbie Handlowej, przy ul. Długiej 1.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Port" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 w poł. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Krak. Przedm. 59.

Tow. *Ubezpieczeń „Omnium"* — zwycz. o zatw bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Wareckiej 1.

Europejskie Tow. Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Spółki w Warszawie, Krak. Przedm. 59.

„Polska Barwa Fabr. Farb w Końskich — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w sali Izby Handl. Przemysł. w Końskich, przy ul. Długiej

Zakłady Elektryczne i Mechaniczne Ganz — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 17-ej w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 16.

Fabryka Portland Cementu „Wysoka" — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 2 po poł. w biurze Zarządu Tow w Warszawie, Mazowiecka 7.

Włocławska Fabryka Papieru — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 4 po poł. w Warszawie, Moniuszki 4.

Sp. Akc. „Bragopol" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Chmielna 41.

Zaborowski i Ska — zwycz. o zatw. bilansu, podwyższenie kapit. o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Trębacka 10.

Kluczewska Fabryka Papieru — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w Warszawie, Moniuszki 4.

T-wo Karwice - Ozierańskie Cukrownia i Rafinerja — nadzwycz. o godz.5 po poł. w Warszawie, Elektoralna 32 m. 3.

Chłodnictwo Polskie — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokakalu Ski w Warszawie, Kopernika 3o.

„M. Efraim" — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 8 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 9o.

Weiss i Poznański w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Łodzi, ul. Pusta 1o.

Tow. *Akc. Gampei Albrecht* – zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, ul Piotrkowska 21o.

Fabryka Chemiczna „M. Leszczyński i Ska — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. zakład. o godz. 6 po poł. w sali posiedzeń Stow. Kupców Polskich w Warszawie, Szkolna 1o.

Tow. *Tekstylne „W. Inlender"* — zwycz. o zatw. bilansu i określenie wysokości kapit. o godz. 6 wiecz. w lokalu Tow. w Łodzi, Wysocka 2o|22.

Eabryka Sukna H. Landsberg — zwycz. o zatw bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Gustowskiej 46.

Lloyd Bydgoski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu biura Tow. w Bwydgoszczy. Grodzka 28|9.

Tow. *Budowy i Eksploatacji Gmachów w Kaliszu* — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit o g. 6 po poł. w lokalu Banku Ziemskiego w Kaliszu, Główny Rynek 23.

31 maja.

Sp. Górnicza „Łagisza" — zwycz. o zatwierdz. bilansu o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu w Łagiszy.

Warsz, Fabryka Drutu i Gwoździ „Gwóźdź" — zwycz o zatw. bilansu, o godz. 12 w poł. w lokalu fabryki w Warszawie, Miła 60.

Zakłady Przemysłowe Guma — Rubber — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 11 rano w banku Stołecznym w Warszawie, pl. Napoleona 3.

Biuro Techniczno-Handlowe Inżynierów w Lublinie — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. zakł., o godz. 12 w poł. w lokalu Zarządu Spółki w Lublinie, Krak.-Przedm. 31.

Tow. *Ubezpieczeń „Orzeł"* — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Bunku Dyskontowego Warszawskiego w Warszawie, Fredry 8.

Włocławska Fabryka Lokomobil i Młocarni Parowych — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Włocławku, przy ul. Łęgskiej 47|49.

Giełdy a nadzór rządowy.

Jak to nam istotny stan rzeczy w państwach kulturalnych wykazuje, organizacja i działalność giełd może być bądź pozostawiona inicjatywie wyłącznie sfer gospodarczych, bądź też mniej lub więcej podlegać normowaniu ze strony władz państwowych lub też samorządowych. Normowanie to może być dokonywane albo przez wydanie odnośnych przepisów ustawowych i poszczególnych rozporządzeń, odnoszących się do giełd, albo też przez administracyjną działalność władz państwowych.

Przepisy prawne, normujące sprawę giełd mogą znajdować się bądź w specjalnych ustawach, jak np. w Austrji i Niemczech, bądź też mogą być zawarte w bardziej ogólnych ustawach, jak np. we Francji, gdzie odnośne przepisy znajdują się w kodeksie handlowym.

Oddziaływanie administracyjne państwa na giełdy może się przejawiać w najrozmaitszych postawach, a więc przez powoływanie giełd do życia przez władze administracyjne, lub też przez zezwalanie na utworzenie giełd, wyrażająca się w zatwierdzeniu statutów, następnie przez zatwierdzenie: zwyczajów giełdowych przez władze państwowe, wyborów do Rad giełdowych lub nawet przez mianowanie członków tych Rad, przez nadzór nad kierownictwem giełdy i nad jej działalnością przy pomocy specjalnie wyznaczonego komisarza giełdowego (jak w Austrji, Niemczech i na Węgrzech), ewentualnie przez wykonywanie funkcji policyjno-porządkowych na giełdzie, jak we Francji.

Dalej ingerencja państwowa może się wyrażać w zezwoleniu na dopuszczenie lub też przez nakaz włączenia pewnych wartości do urzędowych notowań (Austrja, Niemcy), następnie przez ustanawianie przepisów o notowaniach kursów (jak w Austrji w odniesieniu do giełdy płodów rolniczych i w Niemczech), a odwrotnie — przez zakaz w drodze rozporządzenia dokonywania tranzakcji terminowych pewnemi wartościami, jak w Austrji i Niemczech. Również w odniesieniu do maklerów giełdowych, państwo może ingerować przez powoływanie, zaprzysięganie maklerów (Niemcy) i t. p.

Administracyjna ingerencja władz miejscowych ogranicza się zazwyczaj do utrzymywania porządku na giełdzie pod względem porządku publicznego.

Oczywiście, że w poszczególnych państwach wpływ rządu na giełdy jest różny, przyczem najdalej idący liberalizm spotkamy w Anglji i Stanach Zjedn. Am. Półn., gdzie ingerencja państwowa tak dobrze, jak nie istnieje. Specjalne ustawodawstwo giełdowe w Anglji i większości Stanów Zjed. Am. Pół. również nie istnieje, gdyż mają tu zastosowanie ogólne przepisy o zgromadzeniach, związkach i stowarzyszeniach. Jednakże istnienie giełdy i jej organizacja może być uznana przez ustawę specjalną lub też państwowy akt inkorporacyjny. Dalej jednakże ingerencja państwowa nie sięga.

W Holandji i Belgji istnieją tylko nieliczne przepisy o giełdach i nadzorze nad giełdami przez władze lokalne. Podobnie rzecz się ma we Francli z przepisami kodeksu handlowego, chociaż tu przysługuje rządowi prawo utworzenia lub zezwolenia na utworzenie giełdy.

Natomiast państwami o najdalej idących przepisach prawa, regulujących giełdy i najdalej idącej ingerencji administracyjnej są Austrja i Niemcy. Do tej grupy możemy zaliczyć również i Polskę, której ustawodawstwo i system nadzoru państwowego najbardziej są zbliżone do stanu rzeczy, istniejącego we wspomnianych dwuch państwach i poniekąd są na nich wzorowane.

Tak więc w Polsce przedewszystkiem wymagane jest zezwolenie rządu na otwarcie giełdy przyczem odnośny minister może odmówić prośbie o zezwolenie według swego uznania. Rząd ma zresztą prawo również rozwiązać istniejącą już giełdę, jako też czasowo zawiesić jej działalność.

Również zastrzega polskie prawo o giełdach zatwierdzenie członków giełdy, wybranych do rady giełdowej, jakoteż mianowanie maklerów giełdowych i ich starszego maklera.

Pozatem jednak nadzór rządowy nad giełdą znajduje szeroki wyraz w uprawnieniach, nadanych komisarzowi giełdowemu, za którego pośrednictwem odnośny minister sprawuje nadzór nad działaniem giełdy.

Działalność komisarza giełdowego streszcza się do stania na straży prawa, przyczem komisarz ma prawo, a nawet — rzecz zrozumiała — zawieszać wszelkie tego rodzaju uchwały Rad Giełdowych, które byłyby sprzeczne z przepisami prawa. Również i w dziedzinie etyki członków giełdy komisarz posiada prawo rugowania, przyczem ma on zastrzeżone prawo wytaczania spraw dyscyplinarnych przed odnośną komisją. Komisarz posiada też prawo stawiania wiążących wniosków do komisji dyscyplinarnej co do przeprowadzania dowodów. Wreszcie na giełdach pieniężnych komisarzowi przysługuje prawo sprzeciwu i zawieszania uchwał dotyczących dopuszczenia do notowań nowych wartości.

Sprawę tę może zasadniczo regulować Mi-

nister Skarbu w drodze rozporządzeń, normujących kwestję dopuszczania poszczególnych wartości do obrotów giełd pieniężnych. Ma to na celu zabezpieczenie, by na giełdę były dopuszczane tylko papiery solidne, pozatem zaś może odnosić się i do zagranicznych środków płatniczych.

Również w dziedzinie tranzakcji terminowych przysługuje rządowi polskiemu prawo dopuszania lub zabraniania dokonywania takich tranzakcji. Wreszcie przysługuje mu również prawo wydawania rozporządzeń o sposobach notowania kursów.

Jaknajdalej idące prawo rozwiązania giełdy posiada słabsze odcienie w postaci zawieszania notowań, względnie rozwiązania Rady Giełdowej i zastąpienia jej czasowo przez komisarza rządowego.

Z powyższego widzimy, że w Polsce, podobnie jak w Austrji i Niemczech, ingwencja Państwa do spraw giełdowych jest bardzo silna. Tłomaczy się to z jednej strony koniecznością udzielania rządowi silniejszego wpływu na giełdy w związku z sytuacją powojenną, z drugiej zaś strony wpływem systemów, jakie Polska odziedziczyła po państwach zaborczych w Małopolsce i Wielkopolsce.

Najsilniejszy sprzeciw napotkał przyjęty w Polsce system w b. król. kongresowem, które korzystało z większej niezależności pod rządami obowiązujących tu przedtem bardziej liberalnych przepisów prawa. *K. G.*

Z przemysłu zapałczanego.

Stosownie do uchwały, Rada Ministrów wniosła do sejmu projekt wprowadzenia monopolu zapałczanego w Polsce. W któtkim czasie sprawa ta zapewne będzie rozpatrywana przez sejm, dlatego pragnę zobrazować stan obecny przemysłu zapałczanego.

Opierając się na statystycznych danych przedwojennych, konsumcja w kraju wynosiła 100,000 skrzyń rocznie.

W 1920 roku wyprodukowano w Polsce i przywieziono z zagranicy około 90000 skrz., czem w zupełności pokryto zapotrzebowanie w kraju. W 1921 roku produkcja i import wynosił przeszło 105,000 skrzyń, z czego wywieziono do Rosji i Litwy kowieńskiej w przybliżeniu 20%.

W 1922 i 1923 roku powstało w kraju kilka nowych fabryk zapałek, co pozwoliło już w roku 1923—1924 wysłać zagranicę (do Anglji Holandji, Danji i Rumunji) prawie 22% całej produkcji.

Obecnie wskutek drogiej produkcji, zapałki polskie zostały wyrugowane przez zagraniczną konkurencję na niektórych rynkach; pozostała Rumunja, sprowadzająca około 20,000 skrzyń zapałek, gdzie walczymy z silną konkurencją Czechosłowacji.

Projekt wniesiony przez rząd do sejmu przewiduje wprowadzenie monopolu *produkcji*, dając jednocześnie prawo rządowi wydzierżawiania monopolu.

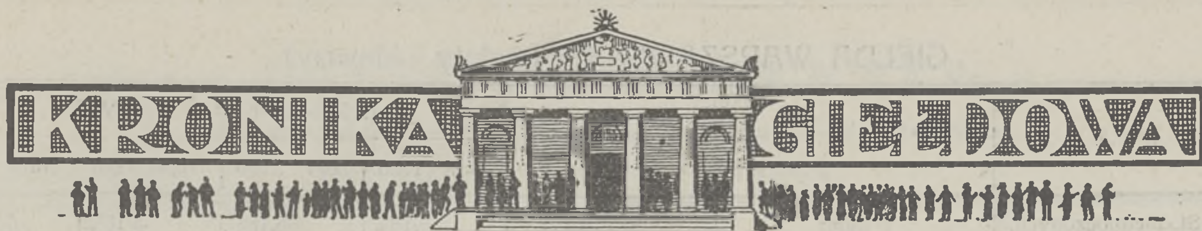
Przemysłowcy zapałczani są za wprowadzeniem monopolu *sprzedaży*, wychodząc z założenia, że fabrykacja zapałek jest wiącej skomplikowaną, niż tytoniu i spirytusu.

Wydzierżawieniem monopolu interesuje się podobno pewne towarzystwo amerykańskie, proponujące rządowi 25 miljonów złotych dzierżawy za okres dwudziestoletni i wykupienie fabryk na własny rachunek, przyczem po upływie dwudziestu lat rząd obejmuje fabryki na własność bez odszkodowania.

Dodatnią stroną wydzierżawienia monopolu jest wprowadzenie na rynek znacznych kapitałów zagranicznych i utrzymanie eksportu, jednak rząd winien mieć na uwadze nie zmniejszanie administracji polskiej

Sprawa wprowadzenia monopolu zapałczanego winna być przez sejm jaknajrychlej rozstrzygniętą, gdyż atmosfera wyczekiwania nie wpływa na rozwój produkcji i zmniejsza możność eksportu zagranicę.

M.

W pierwszej połowie maja nastrój i tranzakcje giełdy pieniężnej w Warszawie nie różniły się zasadniczo od poprzednich okresów sprawozdawczych.

Na rynku walutowym trwał w dalszym ciągu bardzo silny popyt. Przypisać go należy, przedewszystkiem, pasywności naszego bilansu handlowego, w którym przywóz z zagranicy tak znacznie przeważa nad wywozem. Niezależnie od tego jednak, zdaniem kół rządowych, istnieje niezaprzeczony nastrój spekulacyjny, czy też — reasekuracyjny, polegający na dążeniu do utrzymania na rachunkach zagranicznych jaknajwiększej ilości dewiz. Oczywiście, twierdzenie to jest dość trudne do stwierdzenia — przytaczamy też je wyłącznie dla ścisłości sprawozdawczej. W każdym bądź razie stanowisko naszej waluty, jak dotychczas, nic na tem nie ucierpiało. W stosunku do dolara nasz złoty utrzymuje się na parytecie. W stosunku do innych walut, a zwłaszcza do franka szwajcarskiego, istnieje pewne, zresztą minimalne, disażjo, od którego, zresztą, nie jest wolny i dolar Stanów Zjednoczonych. Jak zwykle, Bank Polski pokrywał wszelkie zapotrzebowania, aczkolwiek w ostatnich dniach uwydatniła się podaż również ze strony kilku banków prywatnych, które sprzedawały zwłaszcza franki francuskie. Kurs tej waluty, jak zwykle, ulegał największym wahaniom. Funt sterlingów zbliżył się bardzo do równi złotej. Korona szwedzka również była bardzo mocna — natomiast floren (gulden holenderski) był słabszy, zapewne wskutek ujemnego bilansu handlowego. Jak słychać, Bank Polski zamierza jeszcze więcej ograniczyć kredyty bankom prywatnym, a to z tego powodu, że ostatniemi czasy znów się uszczupliły zasoby dewizowe tego banku. Wobec tego uszczuplenia zmniejszyło się też pokrycie banknotów, i wskutek tego nasza instytucja emisyjna dążyć musi do odpowiedniego zmniejszenia obiegu banknotów. Zmniejszenie to, istotnie, nastąpiło, wywołując jeszcze większy brak gotówki obiegowej na rynku pieniężnym. Słychać też, iż w kołach rządowych istnieje poważny zamiar wystąpienia do walki z nadmiernym, zdaniem tychże kół, importem, zwłaszcza przedmiotów zbytku. Rząd opracowuje w tym kierunku nową ustawę.

Obroty złotem były nieco mniejsze i cena rubla złotego obniżyła się o kilka punktów.

Na rynku papierów procentowych większych obrotów nie było, — Kursy pożyczek państwowych przeważnie miały skłonność zniżkową. Obroty Listami Zastawnemi wszelkich typów nieco się ożywiły.

Na rynku papierów dywidendowych przeważała poprzednia stagnacja. Brak zarówno nabywców, jak oddawców. Po przejściowych zwyżkach wnet następowały zniżki, w sposób oczywisty wywołane przez spekulację dla osiągnięcia choćby minimalnej różnicy kursów. Na ogół jednak przeważała tendencja wyraźnie zniżkowa. Znamienne jest również, że wraz z nastrojem zniżkowym, kurczy się jednocześnie ilość obrotów — i notowania ceduły urzędowej wykazują coraz to mniej pozycji. Zanikające notowania dotyczą zwłaszcza akcji słabszych; — notowania tranzakcyjne tych akcji należą obecnie do rzadkości.

M. N.

GIEŁDA WARSZAWSKA, (waluty i dewizy)

DEWIZY	WALUTY	PARYTET	KURSY KOŃCOWE			
			4|V 1925	8|V 1925	12|V 1925	15|V 1925
Dolary St.-Zjednoczonych.	1 dolar	$518^1\|_4$	5.18½	5.18½	$5\ 18^1\|_2$	5.18½
Franki francuskie . .	100 franków	100	27.22	27.17½	27.05	27.05
„ belgijskie . . .	100 „	100	26.41	26.27½	26 29	26.22
„ szwajcarskie . . .	100 „	100	100.51	100.55	100.60	100.33
Funty sterl.	1 funt sterling.	25.22	25.19	25.22	25.21	25.15
Korony austryjackie . .	100 szylingów	105,013,60	73.18	73.18	73.17½	73.18
„ czesko-słowackie .	100 koron	105,01	15.43	15 42½	15.42	15.40
„ norweskie . . .	100 „	138,89	—	—	—	—
„ szwedzkie . . .	100 „	138,89	140.00	139,10	139.00	138.80
Liry włoskie	100 lirów	100	21.40	21.40	21.35	21.28
Marki Finlankie . . .	100 marek	100	—	—	—	—
Floreny holenderkie . .	100 florenów	208.32	208.82½	209.00	209.00	208.55

Papiery procentowe

	8|V	15|V
8 proc. poż. konwersyjna.	71.%	70.%
6 proc. poż. dolarowa . .	59.%	59.%
10% pożyczka kolejowa .	90.%	90%.
5% pożyczka konwersyjna.	50.%	48.%
4½ „zast. Twa Kr. Ziem. .	24.85	22.55
4½%zast.Tow.Kr.Ziem.14-18	—	11.50
8% Ziemskie dolarowe .	—	—
5% Tow. Kred. m. Warsz. .	18.90	18.75
4½% „ „ „ Warsz. .	—	15.75
4½% T. Kr. m. War. wylos. .	—	—
6%Obl. m.War. z r. 1915/16	13.40	13.40
6% „ „ „ „ 1917	5.60	5.00

KURSY ZŁOTEGO (giełdy zagraniczne)

GDAŃSK. 15-go maja. — (za 100 zł.) 99,87 — 100,13. Telegraficzne wypłaty na Warszawę 99,62 — 99,88

BERLIN. 15-go maja. — (za 100 zł.) 80,50—80,90.

ZURYCH. 15-go maja. — (za 100 zł.) 99.10.

LONDYN. 15-go maja — (za 1 funt szterling) 25.29.

NOWY-YORK. 15-go maja — (za 100 zł.) 19.25.

PRAGA. 15-go maja — (za 100 zł.) 651.50.

WIEDEŃ. 15-go maja. — (za 100 zł) czeki 13610 — 13660, banknoty — — —.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA

Warszawa, 15.5. Pszenica amerykańska 767 g|l. (1360) 00,00 stacja pograniczna, Cena franco stacja załadowania. Pszenica poznańska 795g|l (130) 00,00. Żyto kongresowe gwarantowane 687 g|l (117) 32,50. Żyto kongresowe gwarantowane 681 g|l (116) 33.50. Cena franco Warszawa. Żyto kongresowe 681 g|l (116) 00,00. Żyto kongresowe 706 g|l (120) 00,00 Cena franco załadowania. Żyto poznańskie 687 g|l (117) 33,00. Żyto pomorskie gwarantowe 687 g|l (117) 33,00. Owies poznański 00,00. Owies poznański „Petkus" 00,00. Mąka żytnia 50 proc. 00,00. Peluszka 00,00. Cena franco Warszawa. Otręby pszenne 22,50. Obrót 000 ton.

Poznań, 15.5. Żyto 31,15—32,15. Pszenica 35,50—37,50 Jęczmień —,—,—. Jęczmień browarny 29,40—31,40. Owies 27,50—29,50. Mąka żytnia 70 proc. 39,50—41,50. Mąka pszenna 65 proc. 53,50—55,50. Mąka żytnia 65 procent 43,00—45,00. Ospa żytnia 23.25. Ospa przenna 21 00. Rzepak i rzepik 00,00. Peluszka 24,00. Groch polny 21 00—24.00. Groch Victoria 28,00—32,00. Seradela 13,00—15,50 Ziemniaki fabryczne 4,30—0,00. Ziemniaki jadalne 5,20—0,00 Koniczyna czerwona 000. Koniczyna biała 000. Słoma żytnia luźna 0,00—0,00. Słoma żytnia prasowana 0,00—0,00. Siano luźne st- 0,00—0,00. Siano prasowane 0,00—0,00.

Lwów, 15.5. Giełga zbożowe. Pszenica 37—38, żyto małopolskie stare 32—33,50 jęczmień małopolski browarny 00—00, przemiałowy 27—28, Owies małopolski loco Bytom 30.

Berlin 15.5 Giełda zbożowa. Pszenica miejsc 260—263, żyto miejsc. 223—226, jęczmień zimowy 000—000 jęczmień letni 229 — 240, owies miejsc. 216 — 224, mąka pszenna 32.50—35.25, mąka żytnia 28.50—29.75, ospap szenna 15.20—14.80, ospa żytnia 15.90—16.00, rzepak 3.95 — 4.00 siemie lniane 410—4 20, Groch Victoria 22.00—2600, jadalny 20.00—21.00, na paszę 18.00—20, peluszka 19.00—20.00, fasola 19 20—21.00, wyka 19 00—20 00, łubin niebieski 10.50—12 00 łubin żółty 12.00 14.50, seradela stara 0.00—00, nowa 15.00—16.50 makuchy rzepakowe 15.00—16.30, lniane 22.20—22 40, słoma pszenna, żytnia. prasowana 0.00—0.00 owsiana 0 00—0.00. siano dobre 0.00—0.00. handlowe 0.00—0.00, płatki kartof. 00.00 kartofle biał 0.00—0.00 czerwone 0.00. żółte 0 00—0.00.

Chicago. 15.5. Pszenica na maj 000.|—, na lipiec $140.^1|_8$ na wrzesień 132.90 kukurydza na maj $105.^7|_8$ na lipiec $109.^5|_8$ na wrzesień 109.80 owies na maj 41 3|8 na lipiec 43.25, żyto na maj 103.— na lipiec 107.|—, na wrzesień 99.25 smalec na marzec 00.00|—na maj 00.00.½. na styczeń 00.00—boczki na lipiec 00.00 na maj 00.00, słonina 16.25, świnie lekkie cena najniższa 12.10, najwyższa 12.50, świnie ciężkie cena najniższa 12.15, najwyższa 12.50 dowóz świń do Chicago 45000, na Zachód 122000.

Giełda Warszawska.

Ostatnie kursy najwyższe i najniższe od 1-go do 16-go maja 1925 r.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu.

NAZWA	W Złotych			
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	8/V	15/V
Banki.				
(Warszawskie).				
Dyskontowy Warszawski	6.70	6.50	6.70	6 50
Handlowy w Warszawie	6 00	5.60	5.75	5.65
dla Handlu i Przemysłu	1.00	—	1.00	1.00
Przemysłowców Polskich	—	—	—	—
Przemysłowy Warszawski	—	—	—	—
Towarzystw Spółdzielcz.	13.00	—	—	13.00
Zachodni w Warszawie	1.75	1.60	1 65	1.60
Bank Zjedn. Ziem Polskich	2 60	2.45	2.50	2 50
Bank Handlowy w Łodzi	—	—	—	—
WileńskiPryw.BankHandl.	—	—	—	—
(Poznańskie).				
Polski Bank Handlowy	—	—	—	—
Bank Związku Sp. Zarobk.	9 00	8.50	8.65	8.50
(Małopolskie).				
Polski Bank Przemysłowy	0.29	0 29	0.29	0.28
Małopolski w Krakowie	—	—	—	—
Bank Powszechny Kredyt.	—	—	—	--
„ Ziemski Kredytowy	—	—	—	—
„ Hipoteczny Akcyjny	—	—	—	—
Fabryki chemiczne.				
„Cerata"	0.50	0.45	0.47	0.45
„Grodzisk" Zakłady Chem.	—	—	—	—
Sole Potasowe	—	—	—	—
Kijewski i Scholtze	—	—	—	—
M. Leszczyński i S-ka	—	—	—	—
Przem. Chem. Zgierz	—	—	—	—
Przetw. Mydl. Fryd. Puls	—	—	—	—
Ludwik Spiess i Syn	2.15	1.90	2.10	1.90
„Strem" Sp. Akc.	—	—	—	—
Przetw. Chm. Henryk Welt	—	—	—	—
Wildt S-ka Akc.	0.25	0.20	0.25	0.20
Przedsięb. Elektr.				
Tow. „Elektryczność"	2.50	2.20	2.20	—
Elektr. w Zagłębiu Dąbrow.	—	—	—	—
Polskie Tow. Elektryczne	—	—	—	—
Tow. Przemysłowe „Kabel"	—	—	—	—
„Siła i Światło"	0.35	0.27	0.30	0.27
Brown Boveri	—	—	—	—
Fabryki Cukru.				
Sp. Akc. „Chodorów"	4.00	3.80	3.80	4.00
„Czersk"	0.55	0.40	0.52	0.40
„Częstocice"	1.90	1.65	1.75	1.65
„Gosławice"	1.90	1.80	1.80	1.80
„Michałów"	—	—	—	—
„Nieledew"	—	—	—	—
Ostrowite				
Warsz. Tow. Fabr. Cukru	3.10	2.40	2.90	2.40
Fabryki Cementu.				
„Firley"	0.45	0.36	0.39	0.36
„Łazy"	—	—	—	—
„Wysoka"	—	—	—	—
Przemysł Drzewny.				
DrzewnyPrzemysł i Handel	—	—	—	—
Przemysł i Eksport Leśny	—	—	—	—
Kopalnie i Zakł. Hutn.				
Warsz. Kopalnie Węgla	2.57	1.95	2.42	1.95

NAZWA	W złotych			
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	8/V	15/V
Przedsięb. Naftowe.				
„Polska Nafta"	—	—	—	—
Polski Przemysł Naftowy	—	—	—	—
B-cia Nobel w Polsce	2.15	1.90	2.07	1.90
Lenartowicz, B-cia Rylscy	—	—	—	—
Fabryki Metalowe.				
H. Cegielski	0.51	0.40	0.46	0.40
Fitzner i Gamper	3.50	3.00	3.30	3.00
Lilpop, Rau i Loevenstein	0.82	0.63	0.73	0.64
Modrzejowskie Zakłady	3.75	3.40	3.65	3 40
Norblin, Buch i Werner	0 90	0.72	0.72	0.80
Orthwein, Karasiński i S-ka	—	—	—	—
Ostrowieckie Zakł.	6.00	5 00	5.69	5.00
Budowa Parowozów	0.65	0.60	0.62	0.60
„Pocisk"	—	—	—	—
Rohn, Zieliński i S-ka	0.50	0.41	0.49	0.41
K. Rudzki i S-ka.	1.60	1.27	1.46	1.27
Starachowickie Zakł. Górn.	2.65	2.38	2.52	2.38
Suchedniów	—	—	—	—
Trzebinia	—	—	—	—
„Unja"	—	—	—	—
„Ursus" S. A.	1 67	1.50	1.55	1.50
Wulkan	—	—	—	—
L.Zieleniewski w Krakowie	10.75	10.00	10.75	10.50
Zjedn.Fab.Masz.i Narz.Rol	—	—	—	—
Fabr. Wyrob. Włók.				
Konopie	—	—	—	—
Zawiercie	16.50	14.20	15.00	14.20
Żyrardów . . . II em.	9 00	7.60	8.75	7.60
Przedsięb. Handl.				
Bednawski Wł.	—	—	—	—
„Belpol"	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski	1.50	1.10	1.40	1.10
„Hurt"	—	—	—	—
Bracia Jabłkowscy	0.20	0 17	0.18	0.17
Polska Centrala Handlowa	—	—	—	—
Sp.Ak. Skupu Skór i Garb.	—	—	—	—
Syndykat Roln. Warszawa	—	—	—	—
Szumilin	—	—	—	—
„Tkanina"	—	—	—	—
Zach.Tow.dlaHand.i Przem.	—	—	—	—
Przedsięb. Transp.				
„Polbal" Pol. Bal. Tow.	—	—	—	—
„Polski Lloyd"	—	—	—	—
Transport i Żegluga	0.23	0.17	0.23	0.17
Przedsięb. Różne.				
Bibljoteka Polska	—	—	—	—
„Ćmielów"	0.42	0.40	0.42	0.40
„Granum"	—	—	—	—
„Eternit"	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele	6.05	5.40	6.00	5.60
Kluczewska Fabr. Papieru	0.39	0 36	0.36	0.36
St. Majewski i S-ka.	12.50	12 00	12.50	12.00
Martens i Ad. Daab	—	—	—	—
„Krakus"	—	—	—	—
Marynin	—	—	—	—
Mirkowska Fabr. Papieru	—	—	—	—
Młynotwórnia	—	—	—	—
Polski Przemysł Korkowy	—	—	—	—
„Polus"	—	—	—	—
Pustelnik	—	—	—	—
Spirytus	1.75	1.60	—	1.75
Dźwignia	--	—	—	—
Tehate	—	—	—	—
Tow. Poż. Zast. Ruch.	1.40	1.30	1.35	—

Giełdy zamiejscowe.

Wyd. nieof. Maj 1925 r. *Kursy końcowe*

NAZWA	Wart. nom. akcji	Zł. 15/V
Poznań.		
Bank Kwil. Potocki i S-ka	1000	5.00
„ Poznański	„	0.50
„ Przemysłowców .	„	6,50
„ Związku Spółek Zar.	„	9.00
„ Polski Handlowy .	„	4,00
„ Poznański Ziemian .	„	3.00
„ Młynarzy Zach.Z.Pol.	„	0,30
Arkona	„	2.30
Barcikowski R.	„	0.80
Browar Krotoszyński . .	„	—
Cegielski H.	Zł. 50	20.00
Centrala Rolników . .	Mk. 1000	0,80
Centrala Skór		1.80
Cukrownia „Zduny" . .	„	—
Garbarnia Sawicki i S-ka .	„	—
„Goplana"	„	6.00
Hartwig C.	„	0.70
Hartwig Kantorowicz . .	„	4,50
Hurtownia Skór	1000	0.70
Hurtownia Związkowa .	„	—
Hurtownia Sp. Spożywców	„	—
Herzfeld i Victorius . .	500	4.40
„Iskra" Fabr. zap. . . .	„	1,20
Lacoma	„	—
„Len" w Toruniu . . .	„	—
Lubań Fabr. Przetw. Ziemn.	„	110.00
Młyn Ziemiański	„	2.10
Młynotwórnia	„	—
Pendowski	„	—
Roman May	„	25.00
Poznańska Spółka Drzew.	540	0.46
Wojciechowo	„	—
Wielkop. Wytwórnia Chem.	1000	0,40
Papiernia w Bydgoszczy	„	0.35
Piechcin F. Wapna . . .		—
„Pneumatyk"	„	0,05
„Płótno"		0.15
Starogardzka Fabr. Mebli.	„	—
Tkanina	„	—
„Tri"	„	—
„Unja" Zjed. Fabr. Maszyn		5.00
„Wagon" Ostrów . . .	„	—
„Wisła" Bydgoszcz . .	„	—
Włókno		—
Zjed. Browar. Grodziskie .	280	1.50
Kraków.		
Bank Polski Przemysłowy	280	0.25
„ Hipoteczny Akcyjny	„	0.50
„ Bank Małopolski . .	1000	0.28
„ Ziemski Kredytowy .	280	0.14
„ Powsz. Kredytowy .	„	0.09
„ Komercjalny . . .	„	0.14
Polskie Tow.Handl.(Tohan)	140	0.25
„Impex"	140	0.55
B-cia Rolniccy	500	—
Pharma	700	0.80
Polski Glob	500	0.30
Żegluga Polska	140	0.10
L. Zieleniewski	1000	11.00
Trzebinia—Żelazo . . .	140	0.41
Pocisk	350	1.15
Warsz. Sp. Akc. Bud. Par.	500	0.67
„Automotor"	500	—

NAZWA	Wart. nom. akcji	Zł. 15/V
„Górka" (Cement) . . .	1000	15.50
Siersza Górnicza	„	3.60
Siersza Elektrownia . . .	200	0.17
Tepege	1000	1.28
Pokucie	1000	0.24
Oikos	„	2.50
Strug	„	0.65
Syndykat Koszykarski . .	500	0.07
Niemojowski S. W. . .	1000	0.53
Trzebinia—Tłuszcze . .	350	7.50
Ćmielów Fabr. Porc. . .	1000	0.39
„Krakus"	280	0.65
Chodorów	1000	3.95
Cukrownia „Chybie" . .	„	4,10
Azot	„	0,26
„Piasecki" fabr. czek. .	500	—
Polskie Zakł. Garbarskie .	500	1.85
Lwów.		
Bank Akcyjny Związkowy	280	—
„ Dyskontowy Lwow.	280	—
„ Handl. Pol. Poznański	1000	—
„ Hipoteczny Akcyjny	280	0.48
„ Hipoteczny Ziemski		0.54
„ Małopolski	„	0.29
„ Powszechny Kredyt.	„	0.07
„ Przemysłowy . . .	540	0.26
„ Ziemski Kredytowy .	280	0.14
„ Browary Lwowskie .	1000	7.65
„Chodorów"	„	3.55
„Karpalit"	140	—
Ćmielów Fabr. Porc. . .	1000	0.40
Portland z S.		—
Galicja	238	—
Gafota fabr. obuwia . .	140	0.36
„Górka" „	1000	15.00
„Oikos" „	„	2.00
Warsz.Sp.Akc. Bud. Parow.	500	0.65
„Pezet"	„	—
Pocisk	„	—
Polski Glob	500	—
Polska Nafta	„	0.50
Polskie Tow. Budowlane .	„	0.60
Polskie Tow. Handlowe .	140	—
Rakszawa		1.16
Siersza-Elektrownia . . .	200	0.20
Górnicza Siersza	1000	3.40
Tepege	760	—
„Tesp" Sól potasowa. . .	1000	3.85
Zieleniewski L. . . .	„	10.75
Żegluga Polska	140	0.10
Wilno.		
Polski Bank Parcelacyjny	1000	—
Wileński Bank Kredytowy	5000	—
Wil. Bank. Roln.-Przemsł.	5000	—
Wileński Bank Ziemski .	250	—
Wil. Pryw. Bank Handlowy	540	—
Sp. Akc. „Pac"	500	—
Wil. Składy Towar. „Pacific"	1000	—
Dolary		5.18½
Złote Ruble		2.72
Srebrne Ruble		1.92

REDAKTOR I WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia Sukc. T. Jankowskiego, Wspólna 54. Tel. 266-07.